

Tržič, 20. 02. 2015

**Zaključno vsebinsko letno poročilo posrednega proračunskega uporabnika
leto 2014**

1. del

Polni naziv javnega zavoda:

Naslov (sedež):

Davčna številka:

Podračun EZR št.:

Šifra proračunskega uporabnika:

Matična številka:

Šifra dejavnosti:

Telefon, mobilni telefon:

Faks:

Elektronska pošta:

Spletna stran:

KNJIŽNICA dr. TONETA PRETNARJA

BALOS 4, 4290 TRŽIČ

93811403

01331-6030380647

UJP KRANJ

38067

1451120

91.011

04-59-23-883

04-59-23-881

siktr@trz.sik.si

www.knjiznica-trzic.si

Odgovorna oseba in funkcija:

Marinka Kenk-Tomazin
direktorica

Vsebina

1. PREDSTAVITEV KNJIŽNICE DR. TONETA PRETNARJA	4
1.1. Tradicija knjižnične dejavnosti v Tržiču	4
1.2. Knjižnična dejavnost – poslanstvo in vizija.....	5
1.2.1. Poslanstvo	7
1.2.2. Vizija.....	7
1.2.3. Merljivost ciljev	9
1.3. Vodstvo knjižnice in organi upravljanja	9
1.4. Pravne podlage.....	10
1.5. Akti knjižnice.....	10
2. KNJIŽNIČNA ZBIRKA 2014	11
2.1. Obseg knjižnične zbirke	11
2.2. Prirast knjižnične zbirke v letu 2014.....	13
2.2.1. Načrt nakupa	13
2.2.2. Realizacija nakupa (STA 050 in 093)	13
Prirast enot gradiva po načinu pridobitve.....	13
Prirast naslovov gradiva po načinu pridobitve	14
2.2.3. Odpis.....	15
3. OBISK	15
4. IZPOSJOJA	17
5. ČLANI	20
5.1. Aktivni člani	20
5.2. Novo vpisani člani.....	20
6. PRIREDITVE	21
6.1. Načrtovana obknjižnična dejavnost za odrasle	23
6.2. Načrtovana bibliopedagoška dejavnost za otroke	23
6.3. Realizacija obknjižnične dejavnosti	24
6.3.1. Realizacija obknjižnične dejavnosti za odrasle (v prilogi I)	24
6.3.2. Realizacija bibliopedagoške dejavnosti in prireditve za otroke (v prilogi III)	27
7. PRIMERJALNI PODATKI	29
7.1. Sredstva za nakup gradiva	29
7.2. Obisk	29
7.2.1. Primerjava obiska plan 2014/realizacija 2014 ter primerjava 2014/2013	29

7.2.2. Primerjava obiska plan 2014/realizacija 2014 in primerjava 2014/2013 z izločitvijo največjega odklona – čitalnice.....	30
7.3. Izposoja.....	30
7.3.1. Izposoja, primerjava plan 2014/realizacija 2014 ter primerjava leto 2014/leto 2013.....	30
7.3.2. Izposoja, primerjava plan 2014/realizacija 2014 in primerjava 2014/2013 z izločitvijo največjega odklona – čitalnice.....	30
7.3.3. Izposoja, primerjalno gradiva za otroke/gradivo za odrasle 2014 in primerjava 2014/2013	30
7.4. Člani	31
7.4.1. Člani, primerjava 2014/2013	31
7.4.2. Člani knjižnice primerjalno po letih	31
7.4.3. Gibanje aktivnih in novih članov po kategorijah in primerjalno 2014/2013	31
7.5. Prireditve	32
7.5.1. Vse prireditve - za odrasle in otroke - primerjalno 2014/2013	32
7.5.2. Prireditve za odrasle primerjava plan 2014/realizacija 2014	32
7.5.3. Bibliopedagoška dejavnost za otroke (v prilogi III).....	35
7.6. Primerjalni podatki o delu	37
7.6. 1. Primerjalni podatki o delu po letih v številkah	37
7.6. 2. Primerjalni podatki o delu po letih - indeksi.....	38
8. INFORMIRANJE – V PRILOGI IV	39
9. IZOBRAŽEVANJE – V PRILOGI V	40
10. KADRI IN IZRABA UR	40
10.1. Kadri.....	40
10.2. Izraba ur.....	41
10.3. Prostovoljci	42
10.4. Mentorstvo	42
11. SODELOVANJE Z OKOLJEM	42
12. INVESTICIJE, INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE, OPREMA IN KNJIŽNIČNO GRADIVO, KOMUNIKACIJE, JAVNA NAROČILA	43
12.1. Investicije – projekti – knjižnično gradivo	43
12.2. Investicijsko vzdrževanje	43
13. POLLETNO POROČILO, PRERAZPOREDITEV SREDSTEV	44
14. ZAKLJUČEK	45

1. PREDSTAVITEV KNJIŽNICE DR. TONETA PRETNARJA

Knjižnica je javni zavod in kot taka zavezana, da izvaja javno službo na področju kulture, ki se v okviru posebne javnopravne ureditve izvaja v javnem interesu in katere namen ni ustvarjanje dobička.

1.1. Tradicija knjižnične dejavnosti v Trziču

Začetki knjižničarske dejavnosti v Trziču segajo v leto 1863 (152 let nazaj), ko je takratni kaplan Jurij Drnovšek ustanovil prvo knjižnico s slovenskimi knjigami na tem področju - odprl je farovško knjižnico za tržiško javnost.

Potem so bile še učiteljske knjižnice, društvene knjižnice, šolske knjižnice, sindikalne ... v skladu s politiko, ki je narekovala takšne in drugačne oblike.

Do leta 1961 je pod okriljem Delavsko prosvetnega društva Svoboda v prostorih na Partizanski ulici št. 4 delovala Ljudska knjižnica.

20. junija 1961 je v skladu s pripravljenim Zakonom o knjižničarstvu (U. I. LRS, 1961, št. 26) Občinski ljudski odbor Trzič z odločbo št. 02-09-13/1-61 ustanovil Občinsko ljudsko knjižnico ter z aktom o ustanovitvi določil tudi njene naloge. Knjižnica dr. Toneta Pretnarja je naslednica le-te.

Knjižnica je dobila svoje prostore v občinski stavbi na Trgu svobode 18. S sklepom št. 022-3/62-2 z dne 18. 2. 1965 je bila občinska ljudska knjižnica imenovana za matično knjižnico. V knjižnici je prva leta delala ena strokovna delavka.

Kot prvi potujoči knjižničar se šteje Tone Pretnar, ki je v šestdesetih letih 20. stoletja še kot študent tovoril knjige v kovčkih po okoliških vaseh. 12. maja 1975 pa se je s kombijem začela pot potujoče knjižnice, sprva je obiskovala 10 naselij, leta 2014 obiskuje 19 krajev in ima 23 postajališč.

1971 je knjižnica začela z bibliopedagoško dejavnostjo za otroke: ure pravljic, literarna srečanja z mladinskimi avtorji, ure knjižne in knjižnične vzgoje: vrtec na obisku, razred na obisku.

Literarni večeri za odrasle, predstavitve knjig in avtorjev – že tudi od samih začetkov.

9. 4. 1974 je skupščina občine Trzič izdala odločbo št. 022-01/74-2, s katero je bil ustanovljen Zavod za kulturo in izobraževanje Trzič, ki je združil Delavsko univerzo, Trziški muzej in Občinsko ljudsko knjižnico v eno delovno organizacijo.

Po 16-tih letih, 1977, se iz občinskih prostorov (67 m²) knjižnica preseli v Dom družbenih dejavnosti na Balos 4 na 239 m². Pridobi ločen oddelek za mlade, čitalnico, skladišče in splošnoizobraževalni oddelek.

1992 prve organizirane poletne počitniške otroške delavnice, od leta 2010 se izvajajo v času počitnic med šolskim letom (4), ne pa več poleti.

Leta 1993 se je tržiška knjižnica preimenovala v Knjižnico dr. Toneta Pretnarja.

E-točka v knjižnici (2001), ko nikjer drugje v Trziču še ni prostega dostopa do računalniške opreme in interneta za občane.

Od marca 2000 deluje knjižnica kot samostojni javni zavod.

Na podlagi

- 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, Uradni list RS, št. 17/91-I, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94-odl US, 8/96 in 36/00),
- 20. in 73. člena Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 81/01 in 96/02),
- 26. in 135. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02)
- in 16. člena statuta Občine Trzič

je Občinski svet Občine Trzič na 5. seji dne 26. 6. 2003 sprejel O D L O K o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica dr. Toneta Pretnarja (Uradni list RS, št. 73/03) in s tem uskladił ustanovitveni akt z novo zakonodajo.

1.2. Knjižnična dejavnost – poslanstvo in vizija

Vsebinski okvir dela splošne knjižnice je določen v 2. in 16. členu Zakona o knjižničarstvu (Ur. l. RS 87/2001), v podzakonskih aktih, v Standardih za splošne knjižnice (2005), v Projekciji razvoja knjižnice in knjižnične dejavnosti v Trziču 2005 – 2015 itd.

2. člen Zakona o knjižničarstvu (knjižnična dejavnost kot javna služba)

Knjižnična dejavnost, ki je javna služba, zajema:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

16. člen (splošne knjižnice)

Splošne knjižnice, ki izvajajo knjižnično dejavnost za prebivalstvo v svojem okolju, zagotavljajo storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

Splošne knjižnice v okviru javne službe iz 2. člena tega zakona tudi:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,
- zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja je povezana v enoten knjižnično-informacijski sistem - je članica COBISS-a (vzajemnega knjižnično informacijskega sistema in servisa) in kot taka posreduje aktualne informacije iz lastnega fonda in obenem informacije o dostopnosti gradiva v vseh slovenskih knjižnicah.

Knjižnica deluje na Balosu 4 s splošnim oddelkom, kamor sodi tudi strokovno gradivo v večnamenskem prostoru, oddelkom za mladino in čitalnico.

Potujoča knjižnica - mini bibliobus - obiskuje 19 krajev v občini in stoji na 23 –ih postajališčih.

V Bistrici ima premično zbirko knjig v Domu Petra Uzarja.

Knjižnica ima razvito medknjižnično izposajo, s katero svojim bralcem priskrbi gradiva, ki jih sama nima, iz drugih knjižnic.

Svojim članom in drugim obiskovalcem knjižnice omogoča iskanje po internetu.

Izreja informacijsko-računalniško opismenjevanje otrok in odraslih.

Dopolnjuje in gradi knjižnični fond – zbirko gradiva - v skladu s standardi in prepisi.

Izreja bibliopedagoško dejavnost za otroke s ciljem širjenja bralne kulture, vzgajanja bralcev, za uporabo knjige in knjižnice ter informacijsko opismenjevanje.

Izreja številne prireditve za odrasle: predstavitve gradiva, avtorjev, izvajalcev s ciljem izobraževati, širiti bralno kulturo.

Gradi domoznanski oddelek z namenom varovanja pisne kulturne dediščine: zbira in obdeluje gradivo, ki se nanaša na Tržič in Tržičane, ki nastaja v Tržiču, katerega avtorji so Tržičani ...

V Pretnarjevi spominski sobi hrani osebno knjižno zbirko dr. Toneta Pretnarja z 2.355 enotami gradiva (največ v poljskem jeziku).

1.2.1. Poslanstvo

Osnovna naloga Knjižnice dr. Toneta Pretnarja kot splošne knjižnice je, da zbira, hrani, obdeluje in daje na razpolago knjižnično gradivo. Namenjena je splošnemu izobraževanju, informiranju, razširjanju znanstvenih spoznanj, kulturni vzgoji in delovanju ter zadovoljevanju kulturnih potreb občanov.

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič s strokovno usposobljenimi knjižničarji, s kakovostno zbirko knjižničnega gradiva in neomejenim dostopom do znanja, informacij in kulture prebivalcem tržiške občine ponuja enake možnosti za izobraževanje, vseživljenjski osebnostni in poklicni razvoj, spodbuja ustvarjalnost, kot kulturno in informacijsko središče kraja pa omogoča socialne stike, kulturno bogatenje in medsebojno izmenjavo mnenj in izkušenj.

Javni zavod Knjižnica dr. Toneta Pretnarja se v tržiškem prostoru razlikuje od ostalih ponudnikov kulturnih dobrin po:

- svoji obsežni ZBIRKI – zaradi nje se občani vračajo v knjižnico kontinuirano, povprečno 20 krat letno,
- IZPOSJOI vsega tega gradiva
- VSEM občanom
- svoji ODPRTOSTI oz. DOSTOPNOSTI 50 ur na teden v matični knjižnici ter dodatno v Domu Petra Uzarja in vsak drugi teden v 19. krajih občine na 23. postajališčih bibliobusa,
- ponudbi STORITEV, npr. predavanja znanih strokovnjakov z najrazličnejših strokovnih področij, kar knjižnico odpira še mnogo ur izven uradnega delovnega časa,
- izkazovanju LOKALNEGA INTERESA z zbiranjem, hranjenjem in uporabo DOMOZNANSKEGA gradiva, gradnjo domoznanske zbirke,
- SOCIALNEM VKLJUČEVANJU vseh skupin prebivalcev – je prostor za srečevanje (tudi marginalnih) skupin,
- zaposleni imajo strokovno (profesionalno) ZNANJE,
- kot knjižnice v slovenskem merilu je tudi knjižnica v Tržiču najbolj obiskana kulturna ustanova.

1.2.2. Vizija

S strokovnim delom, kakovostno knjižnično zbirko in storitvami, ki zavzemajo vse bolj vidno mesto, želimo pozitivno vplivati na uporabnike knjižnice oziroma občane Tržiča, jih osveščati in v družbi širiti humane vrednote ter tako prispevati k izboljšanju kakovosti življenja.

Povezujemo se z lokalnim okoljem in se usmerjamo k uporabniku in njegovemu aktivnemu vključevanju v oblikovanju ponudbe knjižnice.

Svoje naloge izvršuje v teh oblikah:

- interno delo s knjižničnim gradivom (nabava, vnos v lokalno bazo podatkov in istočasno v vzajemni katalog vseh slovenskih knjižnic - Cobiss, oprema gradiva, urejanje periodike, pospravljanje gradiva, odpisovanje in izločanje gradiva, ...),
- izposoja gradiva (v matični knjižnici - izposoja na dom in prezenčna izposoja, v premični zbirki v Domu Petra Uzarja v Bistrici, v bibliobusu, obisk bralcev na njihovem domu),

- medbibliotečna izposoja,
- literarna srečanja, predstavitve knjig in razstave, delavnice, predavanja,
- bibliopedagoško delo (vrtec, razred na obisku, ure pravljic, počitniške delavnice, knjižni kviz, knjižnica na obisku),
- sodelovanje s šolskimi knjižničarji in drugimi učitelji in z vzgojiteljicami pri različnih akcijah,
- domoznanska dejavnost – zbiranje in obdelava domoznanskega gradiva → gradnja domoznanske zbirke, ki je tudi prostorsko ločena od zbirk v prostem pristopu,
- publiciranje, založništvo, namizno založništvo (zaposleni prispevajo članke v lokalna in občasno v strokovna glasila),
- mentorsko delo: pri izdelavi seminarskih, diplomskih nalog; študentom bibliotekarstva, ki opravljajo obvezno prakso; vključenim v program javnih del; mladoletnim, ki opravljajo družbeno koristno delo (CSD) ...,
- stiki z javnostmi (obveščanje medijev o vsem dogajanju v knjižnici),
- sodelovanje z drugimi inštitucijami (z drugimi knjižnicami po Sloveniji, z založbami, s šolami, vrtci, Centrom za socialno delo, Varstveno delovnim centrom Kranj – enoto Tržič, Društvom diabetikov Tržič, Klubom tržiških študentov, ZKO, JSKD OI Tržič, z Društvom slovensko poljskega prijateljstva ...),
- permanentno izobraževanje zaposlenih (usposabljanja za sistem Cobiss, za bibliopedagoško delo z otroki, drugo strokovno izobraževanje ...),
- izobraževanje uporabnikov: za čim bolj samostojno uporabo e-portala Moja knjižnica, Cobiss opaca, informacijsko (računalniško) opismenjevanje.

ZBIRKA GRADIVA, ki jo knjižnica gradi postopoma skozi vsa leta delovanja, je njeno temeljno bogastvo. Nakup gradiva, obdelava, strokovna postavitev v prosti pristop ... se izvajajo v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (UL RS št. 87/2001), veljavnih Standardih za splošne knjižnice, Uredbo o osnovnih storitvah knjižnice (UL RS št. 29/2003), v skladu z bibliotekarsko stroko, katere strategijo in razvoj usmerjajo Center za razvoj splošnih knjižnic (CEZAR) v Narodni in univerzitetni knjižnici, Inštitut informacijskih znanosti v Mariboru ...

Gradnja zbirke in IZPOSOJA tega gradiva je namenjena VSEM prebivalcem občine od 0-99 let, ne glede na raso, spol, starost, versko ali politično pripadnost.

Skozi gradivo in predstavitve tega gradiva v številnih različnih oblikah OBKNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI skrbi za izobraževanje, informiranje, splošno razgledanost občanov in ZMANJŠUJE SOCIALNI RAZKORAK med revnimi-bogatimi ter vzgaja za aktivno državljanstvo.

Med seboj povezuje mnoge generacije, skrbi za MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE.

Knjižnica kaže močan interes za lokalno skupnost: ODPIRANJE V LOKALNO SKUPNOST IN SODELOVANJE z društvi, javnimi ustanovami, krajevnimi skupnostmi, posamezniki: Društvom upokojencev Tržič, Centrom za socialno delo, Varstveno delovnim centrom, Vzgojno varstvenim zavodom, osnovnimi šolami, Društvom diabetikov Tržič, Društvom za slepe in slabovidne – enota Tržič, Klubom tržiških študentov, Tržiškim muzejem, Foto klubom Tržič, Ljudsko univerzo, Glasbeno šolo, OI JSKD Tržič ...

1.2.3. Merljivost ciljev

Parametri za spremljanje doseganja ciljev obiska, izposoje, članstva ... so statistike, pridobljene iz programa Cobiss2 in Cobiss3 (STA 801 in STA 802, STA 050 in STA 059, STA 547, STA 069 ...)

Rezultati se številčno, v odstotkih in indeksih primerjajo glede na plan in na realizacijo tekočega leta ter primerjalno z dvema preteklima letoma.

Primerjave med rezultati v letu 2014 in 2013 in med planiranimi in doseženimi rezultati v letu 2014 so podane v posebnem poglavju.

Knjižnica je zavezana k oddaji (vsakoletnih) poročil:

- januar – Poročilo o izvedenem nakupu/prirastu gradiva na Ministrstvo za kulturo, zdaj MZIKŠ,
- januar – Poročilo o izvajanju programa javnih del na ZZZ RS,
- januar/februar – Letno poslovno poročilo o doseženih ciljih in rezultatih dela – računovodski in programski del Svetu zavoda, ustanovitelju Občini Tržič, AJPEŠ,
- marec – Meritve o delu slovenskih knjižnic na Center za razvoj knjižnic (CEZAR) v NUK,
- marec – Poročilo o delu slovenskih potujočih knjižnic Sekciji za potujoče knjižnice pri ZBDS,
- junij – Meritve izpolnjevanja pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (RAZVID) v NUK.

1.3. Vodstvo knjižnice in organi upravljanja

Knjižnico od 18. decembra 2010 vodi direktorica Marinka Kenk-Tomazin, univ. dipl. bibliotekarka, ki opravlja naloge poslovnega in strokovnega direktorja knjižnice.

Svet knjižnice v sestavi 2011 – 2015:

predstavniki zaposlenih delavcev:

Špela JERALA,

Valerija RANT TIŠLER,

Andreja ŠTEFE;

predstavniki strokovne in zainteresirane javnosti:

Tanja AHAČIČ,

Hermina KRESE DOLINAR,

Franc ROZMAN;

predstavniki ustanovitelja:

Marija FRANTAR,

Nevenka KASTELIC RUPAR,

Marija ŠIMENKO VODNJOV.

1.4. Pravne podlage

(zakonske, pravne in vsebinske podlage kot izhodišča za delovanje zavoda)

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS 12/91,8/96),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur.l. RS /2002),
- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS št. 87 z dne 8. 11. 2001),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS št. 29 z dne 21.3.2003),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS št. 73 z dne 29. 7. 2003),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur.l. RS, št. 70/2008),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS št. 88 z dne 11. 9. 2003), Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (Ur. l. RS 100/2003, 17. 10. 2003),
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS 10572003, 29. 10),
- Standardi za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 21. april 2005), (Standardi),
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (148. in 153. člen, Ur.l. RS št. 217/95,
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Ur. l. RS 40/2012),
- Izhodišča Priprava finančnih načrtov posrednih proračunskih uporabnikov za pripravo proračuna Občine Tržič za leti 2013 in 2014,
- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2013-2020.

1.5. Akti knjižnice

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica dr. Toneta Pretnarja,
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest,
- Pravilnik o računovodstvu,
- Pravilnik o postopkih in ukrepih za zavarovanje osebnih podatkov,
- Pravilnik o varovanju zaupnih in osebnih podatkov ter varovanju dokumentarnega gradiva,
- Katalog osebnih podatkov knjižnice dr. Toneta Pretnarja,
- Navodila za oddajo javnega naročila po enostavnem postopku in postopku zbiranja ponudb z dokumentacijo (2008),
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva,
- Pravilnik o popisu,
- Izjava o varnosti z oceno tveganja,
- Požarni red,
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice dr. Toneta Pretnarja,
- Poslovnik o delu Sveta javnega zavoda Knjižnica dr. Toneta Pretnarja,
- Pravilnik o volitvah in odpoklicu članov predstavnikov delavcev v Svet zavoda,
- Pravilnik o načinu dajanja informacij za javnost,
- Pravilnik o razporejanju in evidentiranju delovnega časa.

2. KNJIŽNIČNA ZBIRKA 2014

2.1. Obseg knjižnične zbirke

Na dan 31. 12. 2014 zbirka gradiva Knjižnice dr. Toneta Pretnarja vsebuje 75.260 enot (STA059).

Zbirka se gradi vsa leta od ustanovitve knjižnice z nakupi, darovi; vsako leto se nekaj gradiva tudi odpiše zaradi zastaranosti ali uničenosti. Po Standardih za splošne knjižnice (sprejel Nacionalni svet za knjižnično dejavnost RS za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015, podaljšano do 2016) mora biti gradivo zastopano v razmerju 30 % za otroke in 70 % za odrasle ter znotraj teh dveh skupin 60 % strokovnega gradiva in 40 % leposlovja.

V zbirki zajema gradivo za otroke in mladino 21.868 enot (29 %), 53.392 enot gradiva je za odrasle (71 %). 32.883 enot (44 %) je stroke, 42.377 enot (56 %) je leposlovja.

Enote / izvodi

Gradivo (STA 059)		odrasli	otroci	skupaj
monograf. publikacije	knjižno	46.926	19.369	66.294
	neknjižno	4.375	2.157	6.532
	skupaj	51.301	21.525	72.826
serijske publikacije	knjižno	1.952	323	2.275
	neknjižno	96	0	96
	skupaj	2.048	323	2.371
drugo gradivo	knjižno	6	5	11
	neknjižno	37	15	52
	skupaj	44	20	63
skupaj	knjižno	48.884	19.969	68.853
	neknjižno	4.508	2.172	6.680
SKUPAJ		53.392	21.868	75.260

Na prebivalca občine Tržič (15.016 na dan 1. 7. 2014) je tako v zbirki 5 izvodov gradiva → 4,57 enot knjižnega in 0,44 enote neknjižnega gradiva (avdiovizualno gradivo, kartografsko, rokopisno, glasbeni tiski, slikovno gradivo in ostali digitalni dokumenti). Vse gradivo se posoja na dom razen 5.053 enot referenčnega gradiva, ki se uporabnikom posodi za uporabo v čitalnici.

Naslovi

V 75.260 enotah je zajetih 45.103 različnih naslovov. 10.843 naslovov je za otroke in mladino, 34.260 naslovov pa za odrasle.

Gradivo (STA 059)		odrasli	otroci	skupaj
monograf. publikacije	knjižno	30.621	9.267	39.888
	neknjižno	3.513	1.562	5.075
	skupaj	34.134	10.829	44.963
serijske publikacije	knjižno	93	6	99
	neknjižno	19	0	19
	skupaj	112	6	118
drugo gradivo	knjižno	6	0	6
	neknjižno	8	8	16
	skupaj	14	8	22
skupaj	knjižno	30.720	9.273	39.993
	neknjižno	3.540	1.570	5.110
SKUPAJ		34.260	10.843	45.103

Lokacija gradiva

	enot / izvodov
S - splošni oddelek	32.954
P - otroški oddelek	19.541
B - potujoča knjižnica	4.741
Č - čitalnica	3.018
D - depo	1.003
K - klet	10.999
Z - priročna zbirka	753
T - trezor	279
PSS - Pretnarjeva spominska soba	1.969
drugo	3
SKUPAJ	75.260

V prostem pristopu je 57.516 enot, to je 76,42 %. Ostalih 23,58 % je v kleti, trezorju, depolu, PSS ...

2.2. Prirast knjižnične zbirke v letu 2014

2.2.1. Načrt nakupa

Zaradi upada javnofinančnih prihodkov načrt nakupa gradiva ni bil oblikovan razvojno po standardih, niti po Projekciji razvoja knjižnice in knjižnične dejavnosti v Tržiču 2005 – 2015, pač pa v obsegu pridobljenih sredstev za leto 2013.

V primeru, da bi pridobila sredstva za nakup knjižničnega gradiva (Občina Tržič in Ministrstvo za kulturo) v višini 55.113 €, enako kot leta 2013, je knjižnica načrtovala v letu 2014 nakup 2.396 enot gradiva ob predvideni povprečni ceni za enoto gradiva 23 €. Ob morebitni doseženi nižji povprečni ceni na enoto gradiva (popusti ...) je nakup temu primerno višji.

Nakup gradiva se vodi po predpisanih standardih: razmerje nakupa strokovno gradivo in leposlovje 60 : 40, razmerje med gradivom za odrasle in gradivom za otroke 70 : 30. Letni načrt nakupa gradiva za leto 2014 je bil dosegljiv na domači strani knjižnice.

Načrtovan nakup / enote	
1375	knjižno
905	neknjižno/tudi e-knjige
101	informativna periodika/revije, časopisi
15	periodika za bibliobus
2396	SKUPAJ

2.2.2. Realizacija nakupa (STA 050 in 093)

Prirast enot gradiva po načinu pridobitve

Prirast – enote	Otroci stroka	Otroci leposlovje	Odrasli stroka	Odrasli leposlovje	Skupaj
Nakup	228	570	763	713	2.224
Nakup subvencionir. gradiva	1	29	91	167	288
Dar	56	47	839	644	1.585
Drugo	0	1	1	19	21
SKUPAJ	285	597	1.693	1543	4.118

S pridobljenimi sredstvi v višini 49.578 € je knjižnica kupila 2.512 enot gradiva.

778 enot za otroke (31 %) in mladino, 1734 enot pa za odrasle (69 %).

Od tega smo kupili 1.083 enot strokovnega gradiva (43 %) in 1.429 enot leposlovja (57 %).

S sredstvi Ministrstva za kulturo smo kupili 627 enot, 1.885 enot smo kupili s sredstvi Občine Tržič.

V statistiki ni zajet nakup e-knjig. Knjižnica je pri e-knjigah posredovalec gradiva, ne posedovalec. Kupili smo 228 licenc za prav toliko naslovov. Izbor v sistemu Biblos leta 2014 ni uspel ponuditi dovolj novih, aktualnih naslovov, nakup je zato skromen, oblikovan v skladu s povpraševanji članov.

Dosežena cena na izvod (2.512 in 228) je 18,09 €.

Zbirka se povečuje z nakupi in tudi z darovi, tako da se je v letu 2014 povečala za 4.118 enot. Strokovnega gradiva smo pridobili (nakup in dar ...) 1.978 enot, leposlovja pa 2.140 enot. Povečanje zbirke na postavki **dar** predstavljajo v večjem deležu (1.250) knjige iz Pretnarjeve spominske sobe, ki jih strokovni delavki postopoma katalogizirata.

Neknjižnega gradiva je 493 enot, knjižnega 3.625 enot.

Prirast naslovov gradiva po načinu pridobitve

Prirast – naslovi	Otroci stroka	Otroci leposlovje	Odrasli stroka	Odrasli leposlovje	Skupaj
Nakup	177	402	730	568	1.877
Nakup subvenc.	1	20	89	151	261
Dar	50	41	723	542	1.356
Drugo	0	1	1	6	8
SKUPAJ	228	464	1.543	1.266	3.502

2.138 kupljenih naslovov je z 2.512 kupljenimi enotami gradiva v razmerju 1: 1,17, kar pomeni, da je skoraj vse gradivo le v enem izvodu → večje čakalne vrste.

Naročenih/kupljenih je bilo 9 tiskanih naslovov tekočega informativnega tiska za bibliobus (mesečniki) in 95 za splošni in pionirski oddelek. Nekateri od teh so na voljo tudi v elektronski obliki.

Prirast po oddelkih oziroma po inventarnih knjigah je sledeč.

serijske	163
splošni	2653
pionirski	528
bibliobus	288
neknjižno	486
SKUPAJ	4.118
e-knjige	228
SKUPAJ Z E-KNJIGAMI	4.346

2.2.3. Odpis

Vsako leto je po strokovnih priporočilih narejen odpis zastarelega in uničenega gradiva. V letu 2014 je bil odpis takšen:

splošni oddelek	620
pionirski oddelek	687
neknjižno gradivo	171
bibliobus	224
serijske publikacije	153
SKUPAJ	1.855

Razlika med prirastom in odpisom 2014 je 2.263, kar predstavlja dejansko povečanje zbirke. Tu je všteti tudi 1.250 enot iz Pretnarjeve spominske sobe, ki so fizično v knjižnici že od leta 2013, 2014 so se »pojavi« zapisi zanje v lokalni in vzajemni bazi - Cobissu. Ker je merilo 60 enot gradiva na dolžinski meter, prirast predstavlja 17,2 novih metrov polic / knjig (za 1.013 enot - brez gradiva v PSS).

3. OBISK

V letu 2014 je bilo načrtovanih 63.327 obiskov knjižnice (52.000 za izposojlo gradiva, na prireditvah ter preko Cobiss opaca in 11.327 obiskovalcev domače strani).

2013/2014	OBISK 2013	OBISK 14	INDEKS 14/13
o* via OPAC	2.955	3.181	101,08
S +P	33.589	34.731	103,40
Č	4.423	15.521	350,92
BISTRICA (31x)	497	218	43,86
POTUJOČA	3.099	3.577	115,42
obisk INTERNET-a	1.821	2.157	118,45
OSTALO (prireditve, delavnice , obiski v vrtcih, šolah ...)	5.773	6.209	107,55
Medknjižnična izposoja	74	64	86,49
IZ KNJIŽNICE ZA SLEPE IN SLABOVIDNE	42	32	76,19
OBISK DOMAČE STRANI (splet + fb)	11.197	8.005	71,49
SKUPAJ	52.273	65.690	125,61
SKUPAJ Z OBISKOM			
DOMAČE STRANI IN FACEBOOKA	63.470	73.695	116,11
OBISK ZA IZP. NA DOM (c, nd, p)	40.256	41.803	103,84
Samo obisk za IZPOSOJO »NOVEGA« gradiva NA DOM (c)	19.745	19.966	101,11

Realizacija je 73.695 obiskovalcev knjižnice, 65.690 za izposojlo, na prireditvah ter preko cobiss opaca. 8.005 je obiskovalcev domače strani in Facebooka (nižje od načrtovanega).

Obisk prireditev ter drugih dejavnosti, ki se vrstijo v knjižnici in naši obiski v vrtcih, šolah, VDC-ju ... se je povečal.

Obisk uporabnikov za izposojlo »novega« gradiva izkazuje indeks 101,11.

Obisk uporabnikov za izposojlo na dom, ki so prišli po novo gradivo, vrnili izposojeno ali pa ga podaljšali za dodaten rok izposoje (c,nd,p), je v primerjavi z letom 2013 v rahlem porastu (indeks 103,84).

Primerjava obiska plan 2014/realizacija 2014 res da kaže spodnje številke in indeks, vendar je zavajajoča oziroma neprimerljiva zlasti zaradi novega štetja čitalniškega obiska in izposoje, kar je obrazloženo odstavke nižje.

Plan 2014	Realizacija 2014	Indeks R/P
63.327	73.695	116,11 %

Ker smo s strani NUK-a prejeli nov predpis, kako šteti »uporabo v čitalnici«, smo morali na tej postavki za razliko od prejšnjih let šteti vsakega uporabnika, ki je v čitalnici prebiral časopisje **in dodatno vse, ki so med policami pregledovali gradivo za namen izbiranja za izposojlo**. Tako se na Č – čitalnica izkazujeta ekstremno povečana številka in indeks, ki sicer kažeta realno stanje v letu 2014, nista pa primerljiva s planom in prejšnjim letom.

Po sklepu Sveta zavoda (3. marec 2014) je izposojevališče v Domu Petra Uzarja (domu starejših občanov) odprto vsak drugi teden: *Člani sveta so soglasno sprejeli predlog spremembe delovnega časa – urnika izposoje za izposojevališče v Domu Petra Uzarja, ki je spremenjen tako, da bo od 1. aprila 2014 izposojevališče odprto vsak drugi ponedeljek med 15. in 16. uro. Zato tukaj padec obiska. Postavka ni primerljiva s predhodnimi leti, ko je bilo izposojevališče odprto vsak teden.*

Knjižnica za slepe in slabovidne v Ljubljani je imela v jesenskih mesecih izpad sistema in tako posredovanje gradiva za našo slabovidno uporabnico ni potekalo tekoče.

Fizični obisk knjižnice za izposojlo, vrnitev, rezervacijo, naročilo gradiva, dvig rezerviranega ali naročenega gradiva

FIZIČNI OBISK 2013/2014 (brez prireditev)	obisk 13	obisk 14	Indeks 13/14
splošni in pionirski odd	33.589	34.731	103,40
čitalnica	4.423	15.521	350,92
Bistrica DPU	497	218	43,86
potujoča knjižnica	3.099	3.577	115,42
obisk interneta	1.821	2.157	118,45
iz Knjižnice za slepe	42	32	76,19
SKUPAJ	43.471	56.236	129,36

Fizični obisk knjižnice ob izločitvi treh (ekstremno) »neprimerljivih« postavk: Č-čitalnice in DPU-izposojevališča v Bistrici in posredovanja izposoje iz Knjižnice za slepe in slabovidne

FIZIČNI OBISK 2013/2014 (brez prireditev)	obisk 13	obisk 14	Indeks 14/13
splošni in pionirski odd	33.589	34.731	103,40
obisk interneta	1.821	2.157	118,45
potujoča knjižnica	3.099	3.577	115,42
SKUPAJ	38.509	40.465	105,08

Tudi ob izločitvi »neprimerljivih« postavk fizični obisk knjižnice kaže porast .

Potujoča knjižnica

Na potujoči knjižnici gre izpostaviti nekaj izposojevališč, kjer je število članov oziroma njihov obisk zelo nizek. V prvi vrsti so to Zvirče, kjer tri mesece in pol (7 obiskov bibliobusa) ne beležimo nobenega člana, en mesec (v dveh obiskih bibliobusa) pa enega. V Dolini beležimo povprečno 1,65 člana na obisk bibliobusa. Sledi Hudi Graben s povprečjem 2,2 člana na obisk bibliobusa.

4. IZPOSOJA

Za leto 2014 je knjižnica planirala izposajo 180.000 enot knjižničnega gradiva. Rezultat je 302.095 enot, ki pa ni primerljiv zaradi sprememb, ki so obrazložene že pri poglavju Obisk.

Ekstremno zvišana je izposoja v čitalnici zaradi drugačnega načina beleženja, padec v izposojevališču v Bistrici gre (tudi) na račun manjše odprtosti. Na število medknjižničnih izposoj iz drugih knjižnic knjižnica nima vpliva, saj se uporabniki sami odločajo, kdaj neko gradivo, ki ga v našem fondu ni, zares potrebujejo (storitev je dodatno plačljiva). Knjižnica za slepe in slabovidne v Ljubljani ni delovala več mesecev.

2013/2014	IZPOSOJA 2013	IZPOSOJA 14	INDEKS
o* via OPAC	10.097	10.561	104,60
S +P	137.445	146.168	106,35
Č	12.661	128.621	1.015,88
BISTRICA	1.160	534	46,03
POTUJOČA	16.228	16.004	98,62
BIBLOS IZPOSOJA	70	37	52,86
MKI	74	64	86,49
IZ KNJIŽNICE ZA SLEPE IN SLABOVIDNE	179	106	59,22
SKUPAJ	177.914	302.095	169,80

ZA IZP. NA DOM c, nd, p	165.253	173.474	104,97
-------------------------	---------	---------	--------

Za primerjavo realizacije s planom smo izpustili izposoj Č-čitalnica in izposojevališče v Bistrici v Domu Petra Uzarja. Kot je razloženo pri poglavju Obisk, smo morali upoštevati spremenjen način štetja obiska in izposoje v čitalnici (NUK), zato so na tej postavki primerjalni indeksi nerealni. Izposojevališče v Bistrici pa je namesto 4 x mesečno od marca 2014 naprej odprto 2 x mesečno. Knjižnica za slepe in slabovidne v Ljubljani ni delovala vse jesenske mesece, tako posledično ves ta čas nismo mogli posredovati gradiva slabovidni uporabniki.

Izposoja z izločitvijo neprimerljivih postavk (Č, DPU- Bistrica)

2013/2014	IZPOSOJA 2013	IZPOSOJA 14	INDEKS
o* via OPAC	10.097	10.561	104,60
S +P	137.445	146.168	106,35
POTUJOČA	16.228	16.004	98,62
BIBLOS IZPOSOJA	70	37	52,86
MKI	74	64	86,49
IZ KNJIŽNICE ZA SLEPE IN SLABOVIDNE	179	106	59,22
SKUPAJ ZA IZP. NA DOM c, nd, p	164.093	172.940	104,60

Zvišane indekse v primerjavi z letom 2013 kaže obisk knjižnice preko računalnikov (OPAC), kjer uporabniki gradivo rezervirajo, naročijo in zlasti podaljšajo in si tako prihranijo fizično pot v knjižnico. Izposoja na splošnem in pionirskem oddelku je povečana.

Rahel padec kaže izposoja na potujoči knjižnici, izposoja e-knjig tudi ni zaživela, kljub mnogim oblikam obveščanja, ki smo jih uporabili.

Izposoja gradiva za odrasle ter za otroke in mladino

IZPOSOJA 2014, c,nd,p	gradivo za odrasle	gradivo za otroke in mladino	skupaj
splošni in otroški oddelok	104.723	41.445	146.168
preko OPAC-a	7.101	3.332	10.561
potujoča knjižnica	8.694	7.310	16.004
izposoj. Bistrica - DPU	534	0	534
medknjižnična izposoja	64	0	64
iz knjižnice za slepe	106	0	106
e-knjige Biblos	37	0	37
SKUPAJ	121.259	52.087	173.474

Skupno na vseh oddelkih (splošni, pionirski, potujoča, DPU) si odrasli izposodijo 70 % gradiva, otroci pa 30 %. V matični knjižnici (splošni in otroški oddelok) je izposojenih 34,63 % gradiva za otroke in mladino, 65,69 % pa gradiva za odrasle. Na bibliobusu izposoja gradiva za otroke predstavlja 41,9 %, za odrasle pa 58,1 %.

Na splošnem oddelku si od celotne izposoje uporabniki izposodijo 6,6 % avdiovizualnega gradiva (AV - filmi, glasba, kartografsko ...), na otroškem oddelku ta zvrst gradiva znaša 11,39 %, ko združimo oddelka, delež izposoje avdio vizualnega gradiva znaša 8,25 %. Na potujoči knjižnici je delež izposoje te zvrsti 9,4 %. Na vseh treh oddelkih skupaj delež izposoje AV gradiva predstavlja 8,37 %.

	avdio vizualno gradivo		skupaj AV gradivo otroci in odrasli	drugo gradivo	skupaj vse gradivo
	otroci	odrasli			
S in P oddelek	5.767	6.306	12.073	134.095	146.168
bibliobus	922	584	1506	14.498	16.004
Bistrica - DPU		534			534
SKUPAJ	6.689	7.424	13.579	148.593	162.706

Zanimiv je podatek, koliko je bilo izposoj novih naslovov / novega gradiva (samo c, brez podaljšanj)

	izposoja "novega" gradiva, brez podaljšanj ...		
	otroci	odrasli	skupaj otroci in mladina
S in P oddelek	24.910	42.039	66.949
bibliobus	3.494	4.471	7.965
Bistrica - DPU	11	344	355
SKUPAJ	28.415	46.854	75.269

75.269 izposojenih enot predstavlja 5 enot gradiva na vsakega Tržičana (15.016) in 43,5 % od vse izposoje (c, nd, p).

Ker je bilo v letu 2014 2.904 aktivnih članov knjižnice, je povprečna izposoja na člana 25,9 enote.

Primerjava izposoja plan 2014 /realizacija 2014

Plan 2014	Realizacija 2014	Indeks R/P
180.000	302.095	167,83 %

Zaradi že prej omenjenih sprememb niso primerljive postavke čitalnica, izposojevališče v DPU in tudi izposoja iz Knjižnice za slepe in slabovidne.

Če izločimo največji odklon – čitalnico - primerjave bolj vzdržijo

Plan 2014 brez Č (- 12.661)	Realizacija 2014 brez Č	Indeks R/P
167.339	173.474	103,66 %

5. ČLANI

Član knjižnice (lahko) postane vsak, ki s podpisom potrdi, da bo upošteval pravila poslovanja knjižnice. Članstvo je individualno in omogoča izposojlo gradiva na dom. Uporabniki knjižnice so člani knjižnice in drugi obiskovalci.

5.1. Aktivni člani

Primerjalno plan 2014/realizacija 2014

Za leto 2014 smo načrtovali 18,6 % včlanjenih občanov in občank Tržiča: 2806. Realizacija je 2.904 članov, 2.493 je vpisanih v splošni knjižnici na splošnem in pionirskem oddelku, 385 na potujoči knjižnici, 22 v Bistrici).

Plan 18,6 % včlanjenega prebivalstva je bil dosežen, realizacija je 19,34 % včlanjene populacije občanov Tržiča v 2014 (15.016). Indeks plan : realizacija včlanjenih prebivalcev je 103,49.

	Plan 2014	Plan v % od prebivalcev	Realizacija 2014	Realizacija v %	indeks R/P
št. članov	2.806	18,60 %	2.904	19,34 %	103,49

Tudi javni zavodi smo podvrženi trgu ponudbe in povpraševanja, na tem trgu je najprej naša knjižnična zbirka, na podlagi katere prvenstveno občan vstopi v knjižnico. Obdržati obstoječe člane in pridobiti nove sta dva vsakoletna izziva.

5.2. Novo vpisani člani

Novo vpisanih članov v letu 2014 je bilo 396, 353 na splošnem in pionirskem oddelku (leta 2013 → 448), 40 na bibliobusu (leta 2013 → 23) in 3 v izposojevališču v Bistrici (leta 2013 → 4).

Gibanje aktivnih in novih članov po kategorijah

	aktivni člani 2014	novi člani 2014
zaposleni	758	104
študenti	165	10
srednješolci	246	27
upokojenci	324	39
nezaposleni	225	47
drugo (gospodinje, tuji državljani)	76	3

predšolski	344	71
osnovnošolci	766	95
SKUPAJ	2.904	396

Pri upokojevcih je nizek vpis v knjižnico, študije, narejene po svetu, ugotavljajo, da če posameznik ni bral v odrasli zreli dobi, ne bo bral kot upokojenec, čeprav ima več časa. Vprašanje je, zakaj ni večjega vpisa študentov. Knjižnica dr. Toneta Pretnarja nima nabora vseh številnih učbenikov s številnih študijskih programov, vendar ima določena strokovna področja vseeno dovolj dobro zastopana. Izziv za 2015!

Po podatkih Statističnega urada RS na dan 1. 7. 2014 je bilo v občini Tržič 1.041 predšolskih otrok v starosti 0-6 let, v starosti od 1-6 let pa 900. Od teh 900 je le 37,11 % vpisanih v splošno knjižnico, kar je škoda, saj bi starši z vpisom otrok v knjižnico in predvsem z rednimi obiski oziroma izposajo pestrega gradiva brezplačno lahko veliko naredili za razvoj svojih otrok. Knjižnica redno obiskuje skupine v vrtcih, jim pripravlja ure pravljič in ure knjižnične in knjižne vzgoje, tedensko izvaja ure pravljič v knjižnici. Izziv za 2015!

6. PRIREDITVE

2. člen Zakona o knjižničarstvu

(knjižnična dejavnost kot javna služba)

- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,

16. člen

(splošne knjižnice)

Splošne knjižnice v okviru javne službe iz 2. člena tega zakona tudi:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

Prireditve v knjižnici sodijo v njeno poslanstvo – poslanstvo izobraževanja in »dela« s knjižničnim gradivom. Občanom Tržiča in izven njega, mladim in starejšim, želi knjižnica ob knjigah in drugem knjižničnem gradivu na številnih večerih in preko različnih dejavnosti predstaviti pomembna, vredna, aktualna dela in avtorje, se dotakniti sveta preko potopisnih predavanj, predavanja na temo telesnega in duševnega zdravja ter skrbi zanj, zdravega vrtnarjenja, razvijati ročne in računalniške spretnosti ali samo omogočati druženje (slepi, skupina za samopomoč). V knjižnico in Tržič preko vseh

teh dejavnosti pridejo številni gostje in sodelujoči (222), sodelovalno se povezujemo z mnogimi društvi, ustanovami, posamezniki ... Knjižnica je tudi preko teh oblik zelo živa in odprta ustanova.

Za spodbujanje branja in vzgojo bralne kulture, uporabo knjižnice smo načrtovali različne dejavnosti.

Za otroke in mladino

- ure pravljic: od januarja do maja in od oktobra do decembra enkrat tedensko v osrednji knjižnici,
- pravljice za skupine iz vrtcev,
- knjižne uganke,
- počitniške delavnice med šolskimi počitnicami (ne med poletnimi),
- vrtec na obisku - predstavitev knjižnice otrokom iz vrtcev po dogovoru,
- razred na obisku - slovenski projekt za sedmošolce »Rastem s knjigo«,
- literarni gost ali druge vrste ustvarjalec v maju za vse tržiške osnovne šole ob zaključku bralne značke,
- občasne razstave knjižničnega gradiva za spodbujanje kakovostnega branja,
- projekt Maček v žaklju za različne starostne skupine,
- računalniško opismenjevanje za program Cobiss ob obiskih razredov v knjižnici,
- izdaja slikanice za prvošolce,
- Zgodbe o Tonetu – dar učencem razredne stopnje tržiških osnovnih šol – za večje seznanjanje z dr. Tonetom Pretnarjem.

Za odrasle

- bralna značka za odrasle Knjiga pojdi med Tržičane (od januarja do aprila, od oktobra do decembra; zaključna prireditev v maju),
- računalniško opismenjevanje ABC računalništva za generacijo 50 oz. 60+,
- priložnostne razstave o knjižničnem gradivu in ustvarjalcih,
- literarni večeri - predstavitev knjig, založb in avtorjev,
- potopisna predavanja,
- tematski večeri,
- predavanja na temo zdravja, zdrave prehrane, pridelave hrane, ekologije,
- sprejem in predstavitev Pretnarjevega nagajenca (v sodelovanju z Asociacijo Velenika in Občino Tržič),
- knjižnica – prostor za vse: namenjeno posameznim avtorjem, ki želijo svoja dela ali delovanje predstaviti v knjižnici. Na voljo jim je knjižnični prostor, vabila in obveščanje medijev, program večera morajo imeti v večji meri ali celoti izdelan sami.,
- v Domu Petra Uzarja pogovor o(b) zgodbi: Branje-kramljanje,
- srečanja pogovorne skupine,
- srečanja Društva slepih in slabovidnih,
- Društvo diabetikov Tržič - izvajanje meritev krvnega sladkorja, holesterola ... v prostorih knjižnice,
- delo z varovanci VDC centra v Tržiču, obiski bibliobusa v VDC,
- posebne akcije, ko podarjamo knjige in/ali članarine,
- branje recenzij knjig na radiu Gorenc,
- »Iz Knjižnice dr. Toneta Pretnarja priporočamo v branje« na Radiu Gorenc in v Tržičanu.

6.1. Načrtovana obknjižnična dejavnost za odrasle

Dejavnost za odrasle	Realizacija 2013	Plan 2014
literarni večeri	22	21
predavanja	23	21
delavnice za odrasle (po dnevih 29) ABC in klekljanje	4/29	4/29
skupina za samop.	16	16
Društvo slepih in slabovidnih	10	10
obisk VDC-ja	10	10
Društvo diabetikov	10	10
Branje - kramljanje	20	18
posebne akcije	4	4
razstave v knjižnici	103	96
sprejem Pretn. nagr.	1	1
Maček v žaklju	1	1
Knjiga, pojdi med Tržičane	1	1
SKUPAJ	250	238

6.2. Načrtovana bibliopedagoška dejavnost za otroke

Dejavnost za otroke	Realizacija 2013	Plan 2014
srečanja z ustvarjalci	1	1
vrtec/razred na obisku	23	20
ure pravljic	34	34
počitniške delavnice, število/v dnevih	4/11	4/12

pravljalica/bibliobus/knjižnica na obisku	33	30
kviz	2	2
razstave	18	20
SKUPAJ	122	119

6.3. Realizacija obknjižnične dejavnosti

V letu 2014 se je v knjižnici v 297-tih (254 + 43 delovnih sobot) delovnih dnevih poleg rednega dela (nabava, obdelava gradiva, nudenje informacij, izposoja ...) dogajalo mnogo dejavnosti za odrasle in otroke. Precej več kot en dogodek/dejavnost na dan.

6.3.1. Realizacija obknjižnične dejavnosti za odrasle (v prilogi I)

A. PRIREDITVE ZA ODRASLE	ŠTEVILO PRIREDITEV	OBISK	GOSTJE in ostali nastopajoči
literarni večeri / predstavitve avtorjev, knjig, založb	21	1.028	89
potopisna in druga predavanja	27	1.033	35
individualna računalniška pomoč	35	35	
abc računalništva	11	48	
bralni krožek v DPU	19	89	
bibliobus v VDC	10	99	
obisk in izposoja za slepo uporabnico	1	32	
SKUPAJ	124	2.364	124

v 2014 smo realizirali obisk vseh gostov, ki so bili načrtovani oz. dogovori z njimi znani do sprejema Programa dela za 2014, zaradi poškodbe je odpovedal večer Alojz Ihan. Skupina Zbiranje ob Anastasiji se je dogovarjala za obisk raziskovalca Andreja Detele, česar niso realizirali.

Sprejem Pretnarjevega nagrajenca (Zdravko Kecman) je bil izveden septembra in ne junija, kot je bilo načrtovano. Nagrajenca smo sprejeli že dan pred dogodkom, mu razkazali Tržič z okolico, ga začarali, kot je dejal.

Razen trikrat je bil na literarnih večerih obisk številčen, petkrat se je v malem prostoru stisnilo med 70 in 94 obiskovalcev, praznični večer Obleci me v poljub smo preselili v dvorano FS Karavanke, saj smo predvidevali velik obisk. Od kovčka do kombija, predstavitev nagrajene raziskovalne naloge učenk iz OŠ Križe in slovo od dolgoletnega sodelavca – potujočnika Janeza Bohinca, večer ruske kulture, predstavitev knjige Zdravnik zdravi, narava ozdravi, knjige Zmolčane zdravilne moči zelišč in Španski večer sodijo med najbolj obiskane literarne večere. Vendar so večeri vedno bogati, med gosti in obiskovalci se splete vez priznanja za njihovo ustvarjanje. Taki so večeri z domačini: spomladanske in jesenske Besedarije, srečanje pesnikov in pisateljev Tržiča, domoznanski večer z Janezom Slaparjem – Temšakom in z raziskovalcem Mihom Šimacem o sanitetni oskrbi v 1. svetovni vojni.

Predavanja, potopisna, na temo zdravja, zdrave prehrane, vrtnarjenja ... so s strani občanov priporočana in zelo zaželeni. Zvone Šeruga je pritegnil 120 obiskovalcev, nekaj jih je moralo oditi domov, ker ni bilo niti kančka več prostora. Marija Merljak je le za 10 zaostajala za njim, domačinka Jelka Snedic s predavanjem Po Jakobovi poti je privabila 99 obiskovalcev, sledi ji Dejan Ogrinec, fotograf in novinar, ki ima izjemna potopisna predavanja. Tudi predavanja medicinskih sester, fizioterapevtke ... iz Zdravstvenega doma Tržič so bila odlična ... Celotna obknjižnična dejavnost je podana v prilogi I.

B. V KNJIŽNICI NAJDEJO PROSTOR / DOGAJA SE TUDI	ŠTEVILO PRIREDITEV	OBISK
1 klekljarska delavnica	20	175
2 pogovorna skupina	20	57
3 društvo slepih in slabovidnih	10	39
4 društvo diabetikov	9	72
5 bralna značka za odrasle	1	77
6 Maček v žaklju	1	šteto posebej
7 zbiranje ob Anastasiji /Slovensko rodovno gibanje	9	73
8 knjiga na dom	1	24
9 joga	12	70

10 sprejem Pretnarjevega nagrajenca	šteto pri prireditvah	šteto pri prireditvah
11 obisk za zbiranje domoznanskega gradiva	1	5
12 Zelemenjava	1	40
SKUPAJ	85	632

Klekljarska delavnica, pogovorna skupina (skupina za samopomoč), srečavanja članov Društva slepih in slabovidnih so dejavnosti, kjer knjižnica daje na razpolago svoj prostor, izvedba je neodvisna od knjižnice. Društvo diabetikov Tržič prav tako za meritve krvnega sladkorja, trigliceridov, holesterola ... enkrat mesečno dobi na razpolago prostor v knjižnici.

Zbiranje ob Anastasiji je nastalo na pobudo občanov, knjižnica jim je dala na razpolago svoj prostor, sicer so srečavanja vodili samostojno. Njihovo zbiranje je s koncem leta 2014 zmrlo.

Knjiga, pojdi med Tržičane – bralna značka za odrasle, se je začela izvajati v sezoni 2012/2013. Teče njena tretja sezona. Vanjo se je vključilo 77 bralk-cev, zaključilo jo je 57. Knjige so tudi ocenili, napisali svoje mnenje. V maju smo pripravili zaključno prireditev zanje – Impro ligo v izvedbi Roka Bohinca in Saša Stareta – in z njo naleteli na zelo lep odziv. Podelili smo tudi diplome.

Storitev Knjiga na dom, ko potujoči bibliotekar posameznikom (starost, bolezen) pripelje gradivo, ki ga predhodno naročijo, domov, so koristili 4 posamezniki, od teh eden dvajsetkrat.

Za slabovidno uporabnico naše knjižnice v Ljubljani pri Knjižnici za slepe in slabovidne naročamo zvočne knjige, ki jih ji pošta brezplačno dostavi na dom. Občasno, glede na njeno zdravstveno stanje, jo obiščemo na domu za ureditev izposoje in vrnitve gradiva.

Petintridesetkrat so strokovni delavci pomagali pri uporabi računalniških programov občanom, ki so zaprosili za pomoč. Včasih so to malenkosti, zaradi katerih posameznik ne more nadaljevati z delom pri uporabi računalnika.

Gostov, izvajalcev in nastopajočih na prireditvah za odrasle je bilo 124.

	ŠTEVILO PRIREDITEV	OBISK
PRIREDITVE ZA ODRASLE (SKUPAJ A IN B in C)	211	2.996

Iz primerjanja smo morali izločiti Zbiranje ob Anastasiji, ki se je leta 2013 začelo šele z oktobrom. Prav tako tudi ni primerljiva nova oblika, ki se izvaja v knjižnici od oktobra 2014 (Joga). Bralno značko za odrasle težko štejemo pod število prireditev, ker se izvaja vse dni od 1. oktobra do 30. aprila. Pri dejavnosti Knjiga na dom je število izvajanj enako številu obiskov.

C. POSEBNE DEJAVNOSTI	ŠTEVILO	PODARJENIH / IZPOSOJENIH DEL
podarimo knjigo	2	1.472
Maček v žaklju – (pri)šteto pri obisku in izposoji gradiva		2.840 knjig za 1.420 članov
priporočamo v branje na Radiu Gorenc		53 vsebin knjig
recenzije knjig za Radio Gorenc		52 vsebin
razstave v knjižnici	91	

Kulturne praznike in praznik Slovenskih splošnih knjižnic obeležimo tako, da podarjamo odpisano ali odvečno podarjeno nam gradivo, odpremo Pretnarjevo spominsko sobo (za voden ogled), podarimo brezplačno enoletno članarino novo vpisanim članom.

Maček v žaklju je poletni projekt, ki smo ga izvajali drugič v času od 01. 06. 2014 do 05. 09. 2014. Cilji projekta so dvig bralne kulture uporabnikov, podajanje / priporočanje kvalitetnejšega branja, po katerem uporabniki premalo posegajo, dodatna aktivnost v času poletnih počitnic. Po dve in dve knjigi bibliotekarji s pomočjo prostovoljk zavijejo, tako da se ne vidi, kaj je notri, član si v resnici izposodi mačka v žaklju. Dodano je drobno darilce/presenečenje. Izposojenih je bilo 2.840 knjig, kar pomeni, da je bilo narejenih 1.420 paketov za različne skupine uporabnikov. Ocenjujemo, da je bil projekt uspešen tako z vidika uporabnikov (zadovoljstva in dviga kulture branja) kot tudi knjižnice (veliko povečanje števila izposojenih knjig).

V letu 2014 smo za Radio Gorenc prispevali vsak teden eno s strani strokovnih delavcev knjižnice ocenjeno knjigo za rubriko Priporočamo v branje. Prav tako smo prebirali recenzije knjig. Z letom 2014 pa se ni več nadaljevalo branje pravljic in poezije na Radiu Gorenc.

6.3.2. Realizacija bibliopedagoške dejavnosti in prireditve za otroke (v prilogi III)

Program bibliopedagoških dejavnosti z otroki in za otroke smo načrtovali z ozirom na realizacijo leta 2013 ob upoštevanju, da nimamo vpliva na število obiskov, ki jih naredijo vrtci in šole v knjižnici ter tudi ne na število udeležencev na urah pravljic in počitniških delavnicah.

Dejavnost za otroke	Plan 2014	Realizacija 2014
srečanja z ustvarjalci	1	1
vrtec, razred na obisku	20	22

ure pravljič	34	34
počitniške delavnice (po dnevih 12)	4/12 dni	4/13 dni
pravljica/bibliobus/knjižnica na obisku	30	39
kviz	2	4
razstave	20	18
SKUPAJ (dni)	119	131

Realizacija je dosežena in presežena na določenih postavkah. Le razstavi sta bili postavljeni dve manj od načrtovanih. Na urah pravljič so popestritev igrice, ki jih pripravijo različne dramske skupine na tržiških osnovnih šolah, rade gostujejo pri nas, mi jih radi sprejmemo. To so naši gostje oz. nastopajoči.

Ob zaključku bralne značke za otroke pripravimo srečanje z ustvarjalcem in nanj povabimo učence iz vseh treh osnovnih šol. Leta 2014 sta Rok Bohinc in Sašo Stare izvajala Impro ligo in odziv med mladimi je bil izreden. Priznali so, da izvajalec potrebuje veliko znanja, domišljije, znati mora v hipu reagirati.

Izdaja slikanice za otroke se je premaknila v leto 2015. Tokrat gre za slikanico z lokalno, domoznansko vsebino.

Dejavnost za otroke	Število prireditev	Obisk	GOSTJE in ostali nastopajoči
srečanja z ustvarjalci	1	80	2
vrtec, razred na obisku	22	524	
ure pravljič	34	834	95
počitniške delavnice	4/13 dni	250	
pravljica/bibliobus/knjižnica na obisku	39	1.220	
kviz	4	83	1
razstave	18		
SKUPAJ	131	2.991	98

7. PRIMERJALNI PODATKI

7.1. Sredstva za nakup gradiva

leto	2010	2011	2012	2013	2014
plan	74.061 €	74.061 €	74.061 €	74.061 €	55.113 €
odobreno MIK	23.628 €	23.570 €	18.009 €	18.083 €	12.548 €
občina	37.030 €	37.030 €	37.030 €	37.030 €	37.030 €
realizacija	60.658 €	60.600 €	55.039 €	55.113 €	49.578 €

Primerjava nakupa gradiva s predhodnim letom 2014/2013 in primerjava plan 2014/realizacija 2014

	2013	plan 2014	realizacija 2014	2014/2013	R14/P14
nakup (sta 054)	2.713	2.396	2.512	92,6	104,84

7.2. Obisk

Tako pri obisku kot tudi pri izposoji primerjani podatki niso relevantni.

S strani Matične službe za splošne knjižnice v Narodni in univerzitetni knjižnici smo prejeli nov predpis, kako šteti »uporabo v čitalnici«. Z razliko od prejšnjih let je bilo treba šteti vsakega uporabnika, ki je v čitalnici prebiral časopise in dodatno vse, ki so med policami pregledovali gradivo za namen izbiranja za izposajo. Tako se na Č – čitalnica izkazuje ekstremno povečana številka in indeks pri obisku in še bolj pri izposoji in v svojem bistvu nista primerljiva s prejšnjimi leti.

Sveta zavoda Knjižnice dr. Toneta Pretnarja je 3. marca 2014 sprejel sklep, da je izposojevališče v Domu Petra Uzarja (domu starejših občanov) odprto vsak drugi teden: *Člani sveta so soglasno sprejeli predlog spremembe delovnega časa – urnika izposoje za izposojevališče v Domu Petra Uzarja, ki je spremenjen tako, da bo od 1. aprila 2014 izposojevališče odprto vsak drugi ponedeljek med 15. in 16. uro.* Posledično se na tej postavki beležita padec obiska in izposoje. Postavka ni primerljiva s predhodnimi leti, ko je bilo izposojevališče odprto vsak teden.

Knjižnica za slepe in slabovidne v Ljubljani je imela v jesenskih mesecih izpad sistema in tako posredovanje gradiva za našo slabovidno uporabnico ni potekalo tekoče.

7.2.1. Primerjava obiska plan 2014/realizacija 2014 ter primerjava 2014/2013

A	B	C	D	E
Realizacija 2013	Plan 2014	Realizacija 2014	C/B	C/A
63.478	63.327	73.695	116,37	116,09

Glede na plan je bil obisk knjižnice 2014 dosežen 116,37 %, primerjalno z letom 2013 pa 116,09 %.

7.2.2. Primerjava obiska plan 2014/realizacija 2014 in primerjava 2014/2013 z izločitvijo največjega odklona – čitalnice

A	B	C	D	E
Realizacija 2013 brez Č (-4.423)	Plan 2014 brez Č (- 4.423)	Realizacija 2014 brez Č (-15.521)	C/B	C/A
59.055	58.904	58.174	98,76 %	98,51 %

Obisk 2014 z izločitvijo čitalniškega obiska je primerjalno na plan in primerjalno na predhodno leto rahlo nižji.

7.3. Izposoja

7.3.1. Izposoja, primerjava plan 2014/realizacija 2014 ter primerjava leto 2014/leto 2013

A	B	C	D	E
Realizacija 2013	Plan 2014	Realizacija 2014	C/B	C/A
177.914	180.000	302.095	167,83 %	169,79 %

7.3.2. Izposoja, primerjava plan 2014/realizacija 2014 in primerjava 2014/2013 z izločitvijo največjega odklona – čitalnice

A	B	C	D	E
Realizacija 2013 brez Č (-12.661)	Plan 2014 brez Č	Realizacija 2014 brez Č (-128.621)	C/B	C/A
165.253	167.339	173.474	103,66 %	104,97 %

7.3.3. Izposoja, primerjalno gradiva za otroke/gradivo za odrasle 2014 in primerjava 2014/2013

IZPOSOJA 2013, c,nd,p			
	gradivo za odrasle	gradivo za otroke in mladino	skupaj
splošni in otroški oddelek	94.069	43.376	137.445
potujoča knjižnica	8.444	7.784	16.228
SKUPAJ 2013	102.513	51.160	153.673
IZPOSOJA 2014, c,nd,p			
	gradivo za odrasle	gradivo za otroke in mladino	skupaj

splošni in otroški oddelek	104.723	41.445	146.168
potujoča knjižnica	8.694	7.310	16.004
SKUPAJ 2014	113.417	48.755	162.172
PRIMERJALNO 2014/2013	110,63	95,29	

Leta 2014 se je primerjalno z letom 2013 izposodilo več gradiv za odrasle (primerjalni indeks 110) in manj za otroke (primerjalni indeks 95) .

7.4. Člani

7.4.1. Člani, primerjava 2014/2013

št. aktivnih članov	2013	2014	indeks 2013/2014
	2.849	2.904	101,93

Indeks aktivnih članov 2014/2013 je 101,93.

7.4.2. Člani knjižnice primerjalno po letih

leto	število prebivalcev	število članov	% včlanjenega prebivalstva	indeks tekoče leto/prejšnje leto
2010	15.313	2.685	17,53 %	
2011	15.207	2.673	17,58 %	99,55
2012	15.174	2.762	18,24 %	103
2013	15.086	2.849	18,88 %	103
2014	15.016	2.904	19,34 %	101,93

7.4.3. Gibanje aktivnih in novih članov po kategorijah in primerjalno 2014/2013

	aktivni člani 2013	aktivni člani 2014	indeks 2014/2013	novi člani 2013	novi člani 2014	indeks 2014/2013
zaposleni	773	758	98,06	132	104	78,78
študenti	183	165	90,16	23	10	43,48

srednješolci	253	246	97,23	35	27	77,14
upokojenci	335	324	96,72	62	39	62,90
nezaposleni	230	225	97,83	36	47	130,55
Drugo (gospodinje, tuji državljeni)	61	76	124,6	17	3	17,65
predšolski	331	344	103,93	87	71	81,61
osnovnošolci	683	766	112,15	83	95	114,46
SKUPAJ	2.849	2.904	101,93	475	396	83,37

7.5. Prireditve

7.5.1. Vse prireditve - za odrasle in otroke - primerjalno 2014/2013

	ŠT. PRIREDITEV	ŠT. PRIREDITEV	INDEKS	OBISK	OBISK	INDEKS	Gostje	Gostje	INDEKS
	2013	2014	2014/13	2013	2014	2014/13	2013	2014	2014/13
SKUPAJ vsa obknjižnična dejavnost in gostje	266	342	128,57	5.781	5.987	103,56	178	222	124,72

Število prireditev, dejavnosti po dnevih, se je v primerjavi s predhodnim letom v letu 2014 povečalo in izkazuje indeks 128,57, obisk v letu 2014 je s predhodnim 103,56, število sodelujočih v knjižnici je bilo leta 2013 178, leta 2014 je treba k 5.987 obiskovalcem celotne obknjižnične dejavnosti prišteti še 222 gostov in nastopajočih (skupaj je to 6.209), sodelujočih na naših večerih (indeks s predhodnim letom 124,72).

7.5.2. Prireditve za odrasle primerjava plan 2014/realizacija 2014

Dejavnost za odrasle	Plan 2014	Realizacija 2014	indeks realizacija/plan
literarni večeri	21	21	100
predavanja	21	27	128,57

delavnice za odrasle (računalniške in klekljanje) (po dnevih 29)	4/29	5/31	106,89
skupina za samopomoč	16	20	125
Društvo slepih in slabovidnih	10	10	100
obisk VDC-ja	10	10	100
Društvo diabetikov	10	9	90
Branje - kramljanje	18	19	105,55
posebne akcije	4	4	100
razstave v knjižnici	96	91	94,79
sprejem Pretn. nagr.	1, šteto pri LV	1, šteto pri LV	100
Maček v žaklju	1	1	100
Knjiga, pojdi med Tržičane	1	1	100
SKUPAJ (dni)	238	244	102,52

Načrtovane dogodke oziroma dejavnosti za odrasle smo glede na plan realizirali v 102,52 %.

Glede na predhodno leto je v porastu število predavanj in za enega v primanjkljaju predstavitev knjig, avtorjev, založb. V znatnem porastu je nudenje individualne računalniške pomoči, bralni krožek v domu starejših občanov enkrat iz objektivnih vzrokov ni bil izveden. Prav tako glede na predhodno leto izkazuje porast obisk prireditev, tako literarnih večerov kot predavanj, v letu 2014. 75 % več občanov je iskalo pomoč pri rokovanju z računalniško tehnologijo. Znižani indeksi so pri obisku tečaja ABC računalništva, v DPU na bralnem krožku, obiskovalcev bibliobusa, kadar obiše Varstveno delovni center ter obisk slabovidne uporabnice, ker Knjižnica za slepe in slabovidne v Ljubljani vso jesen ni delovala.

7.5.2. 1. Prireditve za odrasle – število prireditev ter obisk priredite , primerjalno 2014/2013

A PRIREDITVE ZA ODRASLE	2013 ŠTEVILO PRIREDITEV	2014 ŠTEVILO PRIREDITEV	INDEKS 14/13	2013 OBISK	2014 OBISK	INDEKS 14/13	2014 GOSTJE in ostali nastopajoči
literarni večeri / predstavitve avtorjev, knjig,	22	21	95,45	954	1.028	107,76	89
potopisna in druga predavanja	23	27	117,39	840	1.033	122,98	35
individualna računalniška pomoč	20	35	175	20	35	175	-
abc računalništva	9	11	122,22	50	48	96	-
bralni krožek v DPU	20	19	95	97	89	91,75	-
bibliobus v VDC	10	10	100	141	99	70,21	-
obisk in izposoja za slepo uporabnico	1	1	100	42	32	76,19	-
skupaj	105	124	118,09	2.144	2.364	110,26	124

B V KNJIŽNICI NAJDEJO PROSTOR / DOGAJA SE TUDI	2013 ŠTEVILO PRIREDITEV	2014 ŠTEVILO PRIREDITEV	Število dejavnosti INDEKS 14/13	2013 OBISK	2014 OBISK	Obisk INDEKS 14/13
1 klekljarska delavnica	20	20	100	122	175	143,44
2 pogovorna skupina	16	20	125	46	57	123,9
3 društvo slepih in slabovidnih	10	10	100	45	39	86,66
4 društvo diabetikov	10	9	90	99	72	72,72
5 bralna značka za odrasle	1	1	100	86	77	89,54

zbiranje ob Anastasiji / slovensko rodovno gibanje	3	9	ni primerljivo, začetek oktober 2013	31	73	ni primerljivo, začetek oktober 2013
knjiga na dom	-	1		-	24	-
Zelemenjava	-	1	-	-	40	-
Maček v žaklju	1	1	-	-	-	-
joga	-	12	-		70	-
Zbiranje domo - znanskega gradiva	1	1	-	-	5	-
Skupaj	62	85	137,09	429	632	137,99

Na dejavnosti od 1-4 knjižnica nima vpliva, zanje daje na voljo le prostor in redno obvešča občane o njih. Zbiranje ob Anastasiji je v podobnem kontekstu, poleg tega je z novembrom zamrlo. Do izvajanja začetnega tečaja joga je tudi prišlo nenačrtovano, kot posledica predavanja v septembru Joga v vsakdanjem življenju. Z beleženjem obiska z namenom zbiranja domoznanskega gradiva (na domovih in posameznikov občanov v knjižnici) smo tudi zaželi šele z letom 2014.

PRIREĐITVE oz. DEJAVNOSTI	ŠT. PRIREDITEV 2013	ŠT. PRIREDITEV 2014	INDEKS 14/13	OBISK 2013	OBISK 2014	INDEKS 14/13
ZA ODRASLE V KNJIŽNICI						
SKUPAJ A in B	167	209	125,15	2.487	2.996	118,86

V primerjavi z letom 2013 je skupen indeks števila prireditev oziroma vseh obknjižničnih dejavnosti za odrasle zvišan (125,15), prav tako je zvišan skupen indeks števila obiskovalcev le teh z ozirom na predhodno leto (118,86 v 2014).

7.5.3. Bibliopedagoška dejavnost za otroke (v prilogi III)**7.5.3.1. Primerjalno plan 2014/realizacija 2014**

Dejavnost za otroke	Plan 2014	Realizacija 2014	indeks R/P
srečanja z ustvarjalci	1	1	100
vrtec/razred na obisku	20	22	110
ure pravljič	34	34	100
počitniške delavnice (po dnevih 12)	4/12 dni	4/13 dni	108,33
pravljič/bibliobus/knjižnica na obisku	30	39	130
kviz	2	4	200
razstave	20	18	90
SKUPAJ (dni)	119	131	110,08

7.5.3.2. Primerjalno 2014/2013

PRIREDITVE ZA OTROKE	2013 ŠTEVILO PRIREDITEV	2014 ŠTEVILO PRIREDITEV	INDEKS 14/13	2013 OBISK	2014 OBISK	INDEKS 14/13	2014 GOSTJE in ostali nastopajoči
1 vrtec, razred na obisku	23	22	95,65	465	524	112,69	
2 knjižnica na obisku	33	39	118,18	1.493	1220	81,71	
3 ure pravljič	34	34	100	826	834	100,97	95
4 prireditve za otroke	1	1	100	138	80	102,56	2
5 počitniške delavnice	11	13	118,18	194	250	128,86	

6 kviz za otroke	4	4	100	-	83	-	1
skupaj 1-5	102	109	106,86	3.116	2.908	96,74	93,32

7.6. Primerjalni podatki o delu

7.6. 1. Primerjalni podatki o delu po letih v številkah

	obisk	izposoja	prirast	medbib. izposoja	knjiž. delavci	uprava	javna dela
1990	28.287	78.074	2.057	98	4	1,2	2
1995	29.728	86.666	1.658	92	4	1,2	2
2000	36.367	114.657	3.441	41	5	1,5	3
2001	39.048	157.461	3.049	64	6	2	3
2002	50.926	187.184	3.897	48	5	2	4
2003	49.458	184.153	3.187	20	5	2	2
2004	55.242	194.601	3.309	34	5	2	2
2005	52.957	197.046	3.649	101	5	2	2
2006	54.117	193.887	3.678	65	5	2	2
2007	55.604	194.741	3.656	53	5	2,15	2
2008	54.235	189.219	3.857	172	6	2,15	2
2009	55.428	190.936	3.481	92	6	2,15	2
2010	55.158	182.877	3.220	92	6	2,15	2
2011	59.090	199.602	3.528	63	6	2,15	1
2012	64.327	209.901	3.095	74	6	2,15	1
2013	63.479	177.914	3.759	74	6,3*	2,15	1

2014***	74.048	302.095	4.118	64	6	2,5**	1
----------------	---------------	----------------	-------	----	---	-------	---

* Odobrena pomoč bibliotekarke za namen kreiranja prvih kataložnih zapisov za podarjeno gradivo v Pretnarjevi spominski sobi. Gradivo je v poljskem, ruskem, makedonskem, srbskem, češkem, angleškem ... jeziku.

** Od 1. 3. 2014 računovodkinja vodi računovodsko službo za knjižnico in ne več tudi za Tržiški muzej.

***** Podatki o obisku in izposoji niso primerljivi s predhodnim letom iz treh v poročilu navedenih razlogov.**

7.6. 2. Primerjalni podatki o delu po letih - indeksi

Indeks po letih	obisk	izposoja	prirast gradiva	medbib. Izposoja
95 / 90	105,0	111,0	81,0	94,0
00 / 95	122,3	132,0	207,0	44,0
01 / 00	107,4	137,3	88,7	156,0
02 / 01	130,4	118,8	127,0	75
03 / 02	97,1	98,4	81,8	41,7
04 / 03	111,7	105,8	103,8	170,0
05 / 04	95,9	102,3	110,3	297,1
06 / 05	94,76	95,39	100,8	64,4
07 / 06	102,75	100,44	99,40	81,54
08 / 07	97,54	97,13	105,50	324,53
09 / 08	102,19	100,91	90,25	53,48
10 / 09	99,52	95,77	92,50	100,00
11 / 10	107,12	109,14	109,56	84,78
12 / 11	108,86	105,16	87,72	117,46
13 / 12	98,70	84,76	121,45	86
14 / 13 *	116,65	169,80	109,55	86,48

* Podatki o obisku in izposoji niso primerljivi s predhodnim letom iz treh v poročilu navedenih razlogov

8. INFORMIRANJE – V PRILOGI IV

Vabila in obveščanje: O delu knjižnice in o prireditvah je knjižnica obveščala tako uporabnike kot tudi medije. Za uporabnike oziroma obiskovalce je bilo mesečno poslanih ~ 140 tiskanih vabil, pošiljanje vabil iz programa Cobiss 2 po e-pošti zajame ~ 1. 400 članov knjižnice. Vabila so izdelana v knjižnici, prav tako za počitniške delavnice in ure pravljič

Mediji so bili vabljeni na prireditve, poleg vabil so redno dobivali tudi krajše informacije o tematiki ali gostu večera. Prireditve so bile najavljene v Tržičanu, v Tržiškem glasu, Glasovem kažipotu, radijskih postajah Radia Kranj, Radia Gorenc, Radia Sora in Radia Triglav, na Valu 202, na GTV, v Gorenjskem glasu, nekatere tudi v Delu.

Poročanje: Po končanih prireditvah smo največkrat poročali /so poročali Tržičan, Gorenjski glas, Slovenske novice, Tržiški glas, Potujoče novice. Prispevke prinaša www.trzican.si. Članke knjižnica arhivira. Poročali s(m)o o nas 35 krat. Po prireditvah smo oziroma so pisali o nas 36 krat.

Zaposleni smo se »v živo« vključevali v kulturne oddaje Radia Sora, Radia Kranj ..., zares dosledno pa je sodelovanje z Radiem Gorenc. Gorenjska televizija (GTV) občasno posname in predvaja krajši prispevek o delu knjižnice.

Knjižnica v Tržičana redno pošilja prispevke za rubriko Priporočamo v branje.

Domača stran in face book

Uporabniki interneta lahko ažurne informacije iz knjižnice pregledajo na domači strani knjižnice na naslovu <http://www.knjiznica-trzic.si/>.

Strokovnjaki domače strani prištevajo med oglasne deske, zaradi statičnosti je uporaba domačih strani že manj iskana. Novi čas in informacijsko vse bolj večji vse bolj številni posamezniki se raje poslužujejo omrežij, ki dovoljujejo njihovo aktivno udeležbo – če nič drugega, vsaj »všečkanje«. Za pripravo »aktivnega« portala knjižnica nima strokovnega kadra (programerji, računalničarji), za nakup nečesa, kar je razvila druga ustanova, pa ne denarja.

Knjižnica je prisotna na http://www.culture.si/en/Dr._Tone-Pretnar-Library,

na Facebooku <https://www.facebook.com/knjiznica.trzic> ter

na MojaObcina.si <http://www.mojaobcina.si/trzic/novice/lokalne-skupnosti>

Vsebine dodajamo v knjižnici sami, kar zagotavlja večjo ažurnost.

Knjižnica med nami

Informativni list za vsa gospodinjstva v občini Tržič - razposlan je bil konec junija. Prinesel je informacije o dejavnostih, ki jih izvaja knjižnica, podatke o delu v 2013, povzete po Končnem poročilu o delu knjižnice in aktualne dogodke. Cilj je spomniti občane, da je zanje tu knjižnica, ki lahko prispeva k njihovem kvalitetnejšemu, bolj osveščenemu življenju, izobrazbi, širini, kulturi, zabavi.

9. IZOBRAŽEVANJE – V PRILOGI V

Zaposleni so se udeleževali strokovnih izobraževanj, ki so jih organizirali Mestna knjižnica Ljubljana - enota Knjižnica Otona Župančiča, Državna matična služba pri Narodni in univerzitetni knjižnici, Združenje splošnih knjižnic, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, Sekcija za potujoče knjižničarstvo, Sekcija za splošne knjižnice, Institut informacijskih znanosti Maribor, Zveza računovodskih in finančnih delavcev, ministrstva, Mestna knjižnica Kranj, Cankarjev dom (knjižni sejem), Konzorcij (knjižni sejem Bologna po Bologni), delavci so se udeležili strokovnih ekskurzij, delavnic.

Za zaposlene in za člane sveta knjižnice je bila organizirana strokovna ekskurzija v knjižnici Medvode in Semeniško knjižnico v Ljubljani.

Direktorica se je do maja udeleževala Šole za direktorje splošnih knjižnic v organizaciji Zveze splošnih knjižnic – prvič organizirane v šolskem letu 2013/2014. Predavanja so izvajali revizorji, pravniki, drugi strokovnjaki. Potek: oktober 2013 do maj 2014 – drugi konec tedna v mesecu (petek, sobota). Teme od januarja do maja 2014: Kako se uspešno pogajati v neprofitnem sektorju, Krizno komuniciranje in komuniciranje z mediji, Novi e-mediji, Zagovornišтво, Strateški in kadrovski menedžment; organizacijska kultura in moč vodenja v praksi, Motivacija in spodbujanje kreativnosti, Komuniciranje za učinkovito sporazumevanje v timu, Poznavanje psihologije osebnosti za učinkovito sodelovanje in vodenje ter obvladovanje stresa, Knjižnična javna služba na spletu, Knjižnična zakonodaja, Vizija, poslanstvo in strategija splošne knjižnice, Oblikovanje knjižnične mreže, Oblikovanje nabavne politike v splošni knjižnici ter upravljanje, prezentacija in organizacija knjižnične zbirke, Načrtovanje kadrov v splošni knjižnici: karierni načrt, kadrovska orodja in kompetenčni profili, >Poslovni bonton.

Zaposleni sodelujejo v stanovskem društvu – Društvu bibliotekarjev Gorenjske.

10. KADRI IN IZRABA UR

10.1. Kadri

V knjižnici so bili v letu 2014 zaposleni strokovni delavci za nedoločen čas s polno delovno obveznostjo:

- 3 bibliotekarke VII/2
- 1 bibliotekar VII/2
- 2 bibliotekarki VII/1

24. januarja je prišlo do zamenjave delavca za izvrševanje nalog oziroma dejavnosti na potujoči knjižnici. Upokojil se je dolgoletni knjižničar-voznik-izposojevalec Janez Bohinec, delovno mesto je prevzel bibliotekar Nejc Perko. Na izpraznjeno delovno mesto smo zaposlili bibliotekarko Sabino Šolar. Tako je posledično v knjižnici več kadra z izobrazbo VII/2.

Ostali za nedoločen čas:

- tehnični delavec s **polovično** delovno obveznostjo
- računovodkinja, ki je do 1. 4. 2014 poleg računovodskega dela za knjižnico v dogovoru z ustanoviteljem opravljala še računovodsko delo za Tržiški muzej (za oba 100 %, po časovni

delitvi pa 65 % časa za knjižnico in 35% za muzej). Na podlagi dolgotrajnih razlag o »začasnosti« te zadolžitve, ki je nato trajala 12 let, o povečanem obsegu dela tako v knjižnici kot v Tržiškem muzeju (TM), ki je ob novem statusu znatno povečal obseg dejavnosti), je ustanovitelj prisluhnil utemeljitvam in za Tržiški muzej drugače uredil računovodsko službo.

- direktorica

prek programa javnih del:

- 1 delavec s IV. stopnjo izobrazbe, z delom začel 28. 1. 2013

drugo:

- čiščenje prostorov je bilo opravljeno prek mladinskega servisa

10.2. Izraba ur

	2014	ure	%
OPRAVLJENE URE (DU)		19.017	100
izobraževanje	in samoizobraževanje Radi beremo	-756	3,98
redni letni dopust + izredni		-2.400	12,62
bolniški dopust		-752	3,95
REDNO DELO		15.110	79,45

V letu 2014 so zaposleni opravili 19.017 delovnih ur (DU):

a.- 15.110 ur za redno delo (79,45 % od vseh opravljenih ur)

- 688 ur delo na bibliobusu in postajališču premične zbirke v Bistrici, kar predstavlja 4,55 % od rednega dela

-14.422 ur v osrednji knjižnici, to je 95,45 % rednega dela

b.- 756 ur za izobraževanje (3,98 % DU) (323 ur je bilo samoizobraževanja)

c.- 2.400 ur je bilo rednega in izrednega letnega dopusta (1262 % DU),

d.- 752 ur bolniškega dopusta (94 dni – 3,95 % DU).

PRENOS V 2015			
VU v urah	45		5 dni, 5 ur
LD v urah	368		46 dni
prenos	413	to je	51,5 dni

V leto 2015 se prenaša 368 ur (46 dni) neporabljenega letnega dopusta in 5 dni in 5 ur nadurnega dela.

10.3. Prostovoljci

Knjižnici so v pomoč tudi prostovoljci: Jožica Ahačič zvesto sprejema slepe in slabovidne, ki se tretji četrtek v mesecu srečujejo v prostorih knjižnice, Irena Oman »vzdržuje« pogovorno skupino.

Teja Zibler, po izobrazbi bibliotekarka, je s prostovoljskim delom v knjižnici začela konec marca 2014 in prihajala z redkimi presledki dnevno najmanj po 4 ure. Oktobra se je pridružila še Urška Krabonja. Skupaj sta opravili 1.004 delovne ure.

TEJA ZIBLER	684
URŠKA KRABONJA	320
skupaj	1.004

10.4. Mentorstvo

Knjižnice smo zavezane bibliotekarski stroki tudi na področju izobraževanja, tako skupaj z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo omogočimo enemu študentu-ki, da opravi v knjižnici obvezno prakso. V marcu je bila tri tedne na obvezni praksi Tanja Miljič. Na tej podlagi je pripravila diplomsko delo na temo gradiva Pretnarjeve osebne knjižne zbirke.

Usposabljanje na delovnem mestu je tudi možnost, ki jo nezaposlenim nudi Zavod RS za zaposlovanje. Tri mesece je bila v knjižnici na usposabljanju Monika Kralj, pod vodstvom mentorice se je seznanila s kar najširšim delom in dejavnostmi, ki so del splošne knjižnice.

11. SODELOVANJE Z OKOLJEM

Knjižnico lokalno okolje prepoznava kot možnega partnerja za sodelovanje.

Društvo upokojencev Tržič in knjižnica dvakrat letno skupaj izvedeta Besedarije upokojenih literatov seniorjev. S Prostovoljnim gasilskim društvom Tržič smo v oktobru pripravili uro pravljic za otroke na temo gasilstva in prikaz gasilske vaje. Društvo diabetikov Tržič vsako prvo soboto v mesecu izvaja v prostorih knjižnice brezplačne meritve holesterola, krvnega sladkorja, krvnega pritiska in trigliceridov. JSKD OI Tržič pripravi zaključno prireditev srečanja pesnikov in pisateljev Tržiča skupaj s KdrTP. Sodelovali smo še s Folklorno skupino Karavanke, osnovnimi šolami, vrtci ... Foto klub Tržič je s knjižnico sodeloval kar s tremi potopisnimi predavanji, strokovnjaki iz Zdravstvenega doma Tržič so nam posredovali aktualne informacije o zdravju, društvo Joga v vsakdanjem življenju prav tako.

12. INVESTICIJE, INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE, OPREMA IN KNJIŽNIČNO GRADIVO, KOMUNIKACIJE, JAVNA NAROČILA

12.1. Investicije – projekti – knjižnično gradivo

Knjižnica je v letu 2014 pripravila 2 prijavi na projektni razpis Ministrstva kulturo (MIK):

- prijavo na projektni razpis za nakup knjižničnega gradiva za leto 2014.*
- prijavo za nakup računalniške opreme**.

Več razpisov za knjižnice v 2014 NI bilo.

*Na javni razpis za izbor kulturnih projektov nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah, ki ga je v letu 2014 sofinancirala Republika Slovenija iz proračuna, namenjenega za kulturo, se knjižnica prijavi vsako leto. Razpisna dokumentacija se je pripravljala ob upoštevanju napovedi zmanjšanih sredstev s strani Ministrstva in dejanskem zmanjševanju zadnja leta. Pri deležu, ki ga sofinancira ustanovitelj, je bilo prav tako potrebno upoštevati navodilo, da tudi s strani Občine ni pričakovati povišanja sredstev za nabavo.

Ustanoviteljica – Občina Tržič - je nakup gradiva sofinancirala 100 % glede na načrt-razpis, Ministrstvo pa 69 % glede na prijavo v razpisu.

37.030,50	OBČINA
12.548,00	MIK
49.578,50	

**Knjižnica se je prijavila tudi na razpis Ministrstva za kulturo za subvencioniranje nakupa računalniške opreme. Na razpisu je bila uspešna in tako je pridobila 2 nova računalnika z ustrezno programsko opremo za odrasle uporabnike na tki e-točki (večnamenski prostor). Nadomestila sta računalnika iz leta 2007. Financiranje je bilo v deležu MIK:občina 33:77.

Pod poseben projekt je voden **sprejem Pretnarjevega nagrajenca v Tržiču**. Knjižnica in Občina Tržič se s tem pridružujeta Književni asociaciji Velenika, UVKF, ki na Herbersteinskem srečanju književnikov v Velenju podeljujeta Pretnarjevo nagrado ambasadorjam slovenske književnosti in jezika po svetu, ki v duhu Toneta Pretnarja širijo vedenje o njima izven meja Slovenije. Pretnarjeva nagrada 2014 je bila enajsta po vrsti. Prejel jo je pisatelj in prevajalec srbske narodnosti iz Bosne in Hercegovine /Republike Srbske Zdravko Kecman, sprejem nagrajenca je bil v Tržiču 15. 9. 2014.

12.2. Investicijsko vzdrževanje

Knjižnica je za investicijsko vzdrževanje za leto 2014 načrtovala potrebna sredstva v višini 15.245, EUR za nakup strojne in licenčne računalniške opreme, obnovo sanitarij v prvem nadstropju, beljenje prostorov knjižnice, police za knjige. Sredstva so bila v načrtovani višini odobrena v Odloku o proračunu Občine Tržič za leto 2014, vsa dela izvedena in občini posredovani predračuni, računi in

poročila. Znotraj načrtovanih postavk je prišlo do potrebnih zamenjav, saj se je celotna obnova sanitarij financirala iz knjižničnih sredstev (predvideno je bilo, da bo Radio Gorenc prispeval določen delež), za beljenje knjižničnih prostorov je ostalo manj denarja.

Izposoja na potujoči knjižnici je s septembrom prešla na on-line obliko. Ker so obiskana postajališča brezžično internetno pokrita z različnimi operaterji, smo za bibliobus zagotovili še Mobitelovo »linijo« poleg že zagotovljene Simobilove. To predstavlja dodaten mesečni in letni strošek, hkrati pa prihranek na času, ker zvečer ni več potrebno usklajevati podatkov, podatki na oddelkih so tekoče vidni in usklajeni.

13. POLLETNO POROČILO, PRERAZPOREDITEV SREDSTEV

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (Uradni list RS, št. 104/12 in 46/13) v 51. členu določa, da morajo posredni uporabniki proračuna države in občin ter ZZS in ZPIZ najkasneje do 15. avgusta tekočega leta pristojnemu ministrstvu oziroma županu posredovati polletno poročilo.

Ob izdelanem polletnem poročilu se je izkazovala povečana poraba na postavki materialna sredstva, obenem pa predviden ostanek sredstev na postavki plače in drugi osebni prejemki. Realni obratovalni / operativni materialni stroški knjižnice presegajo odobrena sredstva v proračunu občine. Vsi stroški so taki, pri katerih kljub volji in stanju v državi oz. občini ni moč (pri)varčevati. Knjižnica je prisiljena primanjkljaj za obratovalne stroške kriti iz lastnih sredstev, pridobljenih pri opravljanju svoje dejavnosti (članarine, zamudnine, opomini ...), kar ni v skladu z zakonom, ki določa, da se sme tako pridobljena sredstva vlagati le v temeljno dejavnost → program, izobraževanje zaposlenih ...

V finančnem načrtu knjižnice doslej ni bila odprta namenska postavka program / programski stroški (razen za namen sprejema Pretnarjevega nagrajenca. Knjižnica je izvajanje načrtovanega programa dela pokrivala iz lastnega prihodka in ga razporejala tako, da je leto zaključila pozitivno.

Ker pa realni obratovalni / operativni materialni stroški knjižnice vse bolj naraščajo in jih je knjižnica v vse večjem deležu prisiljena pokrivati na račun izvajanja programa, je smiselno za naprej odpreti novo postavko.

Podali smo predlog, da ustanovitelj knjižnici delež prihranka na plačah prerazporedi na postavko programski stroški vsaj v višini, v kakršni je knjižnica prisiljena kriti nesorazmerje med odobrenimi in dejanskimi materialnimi stroški: 5.600,00 €.

Od 1. 1. 2015 dalje morajo vsi proračunski uporabniki prejemati račune in spremljajoče dokumente izključno v elektronski obliki (e-računi), izdajati e-račune, če je prejemnik proračunski uporabnik, kot to opredeljuje zakonodaja s področja e-računov [Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih \(ZVDAGA\)](#), [Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu \(ZEPEP\)](#), [Zakon o davku na dodano vrednost \(ZDDV\)](#) ter zakonodaja s področja izmenjave e-računov s proračunskimi uporabniki: [Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike \(ZOPSPU\)](#), [Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike](#)

[\(ZOPSPU-A\). Pravilnik o standardih in pogojih izmenjave elektronskih računov prek enotne vstopne in izstopne točke pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila](#)

Predlagali smo, da ustanovitelj, Občina Tržič, Knjižnici dr. Toneta Pretnarja omogoči nakup E-registratorja (1.218,78 €). S tem bo knjižnica pravočasno zagotovila potrebno podlago za prehod na e-poslovanje in razbremenila proračunsko leto 2015.

Ustanovitelj je po podanem polletnem poročilu, sanacijskem načrtu in pogovoru z direktorico knjižnice prerazporedil sredstva znotraj postavk in sicer 4.000,00 € za program in 1.218,78 € za nakup E-registratorja.

14. ZAKLJUČEK

Knjižnična dejavnost je visoko profesionalizirana, vzajemna, koordinirana in avtomatizirana.

Strategija razvoja splošnih knjižnic Slovenije 2013 – 2020 je ob vseh spremembah v družbi napovedala potreben premik splošnih knjižnic

- od osredotočanja na oblikovanje in kopičenje knjižničnih zbirk k ustvarjanju povezav z okoljem in razvoju novih storitev;
- od osredotočanja k izdelku na usmerjenost k uporabniku in njegovemu aktivnemu vključevanju v oblikovanje ponudbe knjižnic;
- od koncepta splošne knjižnice kot »shrambe« knjig k ustvarjanju družbenih središč v lokalnih okoljih;
- držati korak s konkurenco pri ponudbi storitev.

Zaključno poročilo za leto 2014 za Knjižnico dr. Toneta Pretnarja kaže, da knjižnica sledi sprejeti strategiji; pri reševanju njene prostorske stiske je odvisna od ustanovitelja.

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja je za svoje uporabnike odprta 50 ur na teden v osrednji knjižnici. Skupaj osrednja in potujoča in izposojevališče v DPU prinesejo 2.721 ur v letu 2014. To so ure, ko je bila na voljo s svojim knjižničnim fondom, čitalnico, skratka za izposojajo gradiva.

Dodati je treba še vse ure v večernem času – času prireditev, delavnic; iz teh vzrokov je bila odprta 123 večerov in to je najmanj 246 dodatnih ur → 2.967 ur letno. Knjižnica dr. Toneta Pretnarja predstavlja kraj, ki je namenjen in odprt vsem občanom tako po zbirki, ponudbi prireditev kot času odprtosti. Od knjižnice, ki je prostor za vse, bi morala postati sodobna dnevna soba mesta.

ODPRTOST KNJIŽNICE V 2014 v urah	
2408	osrednja knjižnica
30	izposojevališče v DPU
10	obisk VDC-ja

273	bibliobus - redni program (99 popoldnevov)
2721	skupaj za izposajo
246	123 večerov: LV, potopisi, klekljanje, abc računalništva ...
2.967	skupaj za izposajo in prireditve

Knjižnica je bila povprečno odprta uporabnikom za izposajo in obisk obknjižničnih dejavnosti 9,97 ur na dan.

V poletnem času je zaradi poletnega delovnega časa knjižnica odprta 43 ur na teden, sobote takrat niso delovne, prav tako se takrat ne izvajajo dodatne dejavnosti.

V 211-tih dneh med letom (ponedeljek – petek, brez julija in avgusta), ko se izvajajo delavnice, literarni večeri, predavanja, srečanja ..., je knjižnica na voljo uporabnikom v povprečju 14 ur na dan.

Vizija knjižnic so vrhunskost, raznovrstnost, dostopnost.

Knjižnična dejavnost je povezana s knjižničnim gradivom, avtorji; po Zakonu o knjižničarstvu je njena dejavnost brezplačna, prav tako njen prostor. 11. 1. 1999, ko so se postavljali pogoji za ločitev Zavoda za kulturo in izobraževanje na tri samostojne zavode, je Ministrstvo za kulturo v svojo odločbi zapisalo: *»Knjižnica sicer ne razpolaga z dovolj velikim prostorom, ki bi omogočal iskanje in uporabo gradiva vsem obiskovalcem hkrati ..., ter opravljanje strokovnega in svetovalnega dela knjižničarjev. Ker pa ima knjižnica načrtovano in v občini sprejeto preureditev prostora, je ... ustanovitev javnega zavoda mogoča in katerega ustanovitev (ministrstvo) tudi podpira.«* Po 16. letih se je bistveno povečal fond knjižnice, njene dejavnosti pomnožile za X krat. Prostori so se knjižnici dodajali največ v kleti. Kje je *»načrtovana in v občini sprejeta preureditev prostora«*?

Od strokovnih kadrov ima svoje primerno delovno okolje le nabavna služba. Na ostala dva računalnika za interno strokovno delo pride 5 zaposlenih. V obstoječih prostorih ni možnosti za oblikovanje dodatne ponudbe, s katero bi privabili otroke in mladostnike, zlasti zadnje. Zaradi prostorske stiske je potreba po povečanjem odpisu gradiva.

Knjižnice so najbolj obiskane kulturne ustanove.

Knjižnico je fizično dnevno obiskalo povprečno 182 obiskovalcev, skupaj s prireditvami 202 na dan. Samo obisk splošnega in pionirskega oddelka in potujoče knjižnice je 129 obiskovalcev na dan oziroma 150 skupaj z obiskom prireditve.

Prostori

Vsi prostori tržiške knjižnice so natrpani, v večnamenskem prostoru, kjer je nameščena strokovna literatura, so na zidne police spredaj dodane že/še »tekoče«. Ob vsaki prireditvi za odrasle, teh je bilo 48 je treba večnamenski prostor, v katerem je strokovno gradivo, po butalsko širiti: poriniti tri težka stojala na kolesih ob zid, celo odklopiti računalnika za uporabnike, razporediti 50 do 90 stolov in

na koncu ponoviti postopek. Obiskovalci se gnetejo še po stopnicah ipd. Jih odslavlja? Občutno premajhen in prenatrpan je otroški oddelek. Samo pri izvajanju dejavnosti za otroke je bilo potrebno 56-krat v letu 2014 pri/prenašati stole, mize – celo iz kleti, zapreti prostor za izposajo. Otroške delavnice, dramske predstave za otroke na urah pravljič, zaključna prireditve za bralno značko za otroke, vse to mora potekati spodaj v večnamenskem prostoru in takrat moti, če ne celo onemogoča uporabnike pri izposoji strokovnega gradiva in uporabi računalnikov.

Od 211-ih delovnih dni, v katerih knjižnica izvaja obknjižnično dejavnost, je bilo 131-krat treba pripravljati in »širiti« prostore.

Dvakrat smo gostovali v prostorih KD Folklorne skupine Karavanke, ker smo pričakovali izjemno povečan obisk. Je pa to zelo nepraktično in časovno potratno, veliko je že predhodnega dogovarjanja, ali je prostor Karavank takrat sploh prost, prenašanja stolov ...

Ob tem daje knjižnica svoje prostore brezplačno na voljo Društvu slepih in slabovidnih, Društvu diabetikov Tržič, da se brezplačno srečujejo oziroma izvajajo delček svoje dejavnosti.

Skratka, knjižnični prostor je polno zaseden, nikoli ne sameva.

Razvojni zaostanki in pešanje knjižnice se vedno posledično izrazijo tudi na drugih področjih v družbi, občini.

V danih razmerah ni pričakovati, da bo knjižnica večala in večala rezultate na vseh segmentih delovanja. Leta 2012 sta bila obisk in izposoja v porastu, leta 2013 oba segmenta izkazujeta minus, leta 2014 izposoja spet porast, obisk je enak letu 2013.

Zbirka knjižnice zaradi vsako leto manjšega nakupa gradiva (delež zagotovljenih sredstev s strani občine ostaja na ravni leta 2010, ministrski delež pa leta 2014 predstavlja le 53,1 % od tistega v letu 2010) postaja skromnejša, na gradivo je treba čakati daljši čas, saj je večina kupljenega le v 1 izvodu. Občina Tržič je za nakup gradiva leta 2014 namenila 2,47 EUR na prebivalca, za celotno knjižnično dejavnost pa 20,69 EUR na prebivalca.

Knjižnica dobro sodeluje z ustanoviteljem, Občino Tržič, ki zagotovi del sredstev za program javnih del, svoj del za nakup knjižničnega gradiva, sredstva za materialne stroške, plače in investicijsko vzdrževanje. Občina je prisluhnila potrebi knjižnice ob polletnem poročilu in prerazporedila sredstva znotraj odobrenega finančnega plana knjižnice na postavko program in za nakup e-registratorja.

Knjižnica je kot dihanje, samoumevno, dokler nam ga ne vzamejo.

Na knjižnice se ne gleda z očmi stroška. Knjižnice so spomini človeštva, spomini srca.

Marinka Kenk-Tomazin, univ. dipl. bibliotekarka

direktorica